

M U K I R Y A N I
ESTABLISHMENT FOR RESEARCH & PUBLICATION

دەزگاى تۈرىزىنەوە بلاۋگەنەوە مۇكىريانى

بۇ خۇيىندەوە و داڭرتى سەرچە كىتىبەكانى دەزگاى
مۇكىريانى سەردانى مالپەرى دەزگاى مۇكىريانى بىھ...

www.mukiryani.com

بۇ پەيپەندى..

info@mukiryani.com

M U K I R Y A N I
ESTABLISHMENT FOR RESEARCH & PUBLICATION

تۇورەبۇونى ئاسمان

كۈرتە چىرۇك

رهزا سهیدگول بهرنجی

دەزگای توپىزىنەوە و بلاوکىرىدىنەوە مۇكىريانى

تۈورەبۈونى ئاسمان اكورته چىرۇك

• نۇرسەر: رهزا سهیدگول بەرنجى

• نەخىشەسازى ناوهەوە: گۆران جەمال روانىزى

• بەرگ: ئاسق مامزادە

• پىيىتەنلىكىن: عەبدولپە حمان دلاوەر

• ژمارەسىپارىدىن: ۲۶۷۷

• نىخ: ۲۰۰۰ دىنار

• چاپى يەكىم ۲۰۰۸

• تىراز: ۷۵۰ دانە

• چاپخانە: چاپخانە خانى (دەۋك)

تۈورەبۈونى ئاسمان

كورته چىرۇك

زىجىرەي كىتىب (۴۶)

ھەموو ماقىنى بۇ دەزگايى مۇكىريانى پارىزراوە

مالپە: www.mukiryani.com

ئىمەيل: info@mukiryani.com

ناؤهروک

١	ئالا	
٩	شەوى مەرگ	پېشەشە
١٩	بىزاري	بە:
٢٥	دەنگۇ	
٣١	خۆرئاوابۇون	
٣٥	شەيتان	گەلینە
٤٣	لەپگۇ	- گۇن
٥١	تۈورەبۇنى ئاسمان	- شاد
٥٩	خەوي پاش مەرگ	
٦٧	كۈرتىلە چىرۇك	- سەدەدەدىن
٦٩	خەوي شەۋىيىك	- ئايات
٧٣	سیما	
٧٧	خەم	(نووسەر)
٧٧	پارىز	
٨١	كانى	
٨١	درېك	
٨٥	دەرددەل	
٨٥	(!)	
٨٩	پېشىمەرگە	
٨٩	سەرپەمەل	

۱۳۵	دایک	۹۳	ب. پ
۱۳۵	ئاوینە	۹۳	دیل
۱۳۹	لافاو	۹۳	بیسمیلا
۱۴۳	می	۹۷	زام
۱۴۷	نیّر	۹۷	یەك
۱۵۱	فیلم: خۆرى دەم كەل	۱۰۱	حاکم
		۱۰۱	گوند
		۱۰۵	دایك
		۱۰۵	باوک
		۱۰۹	(دار) لە (۲۱) کورتىلە چىرۆكدا
		۱۱۵	تەزىيەح
		۱۱۹	زىيەندەخەون
		۱۲۳	ئەودنیا
		۱۲۳	ماچ
		۱۲۳	مردن
		۱۲۷	نه
		۱۲۷	ژن
		۱۲۷	خونچە
		۱۳۱	كۆتر
		۱۳۱	ھیوا
		۱۳۱	بەسەرھات

ئالا

سەرنىشىنەكان دوان دوان و سىييان سىييان يا پت دهورى مىزەكانىيان گرت. بۇن و بەرامى چىشت لىكى دەميانى دەھىتىيە خوارى. ھەندىكىيان بە تەواوەتى جەسارەتىيان نەدەركەد بە خواستى حەزى كەدىيان داواى خواردن بىكەن، چونكە زۆرىيەيان لەو گەشتەيان بۆ مالى خوا بنى گىفانىيان ھەلتە كانبۇو، ھەندىكىيشيان لمېر قىچۇكى پاردى چاكيشيان پىيمابۇو وەلى داندەرپسانە خواردنى چاڭ، ناوى خواردنە ھەرزانە كان خۇشتەر بە سەرزمانىاندا دادەھات، تىيياندابۇو دەيىوت ((پياو، ھىيندەمان نەماوا بىگەينەوە مال و مەفتەن لەۋى سکو گەدەمان خواردەپەست دەكەين)) ھيواشيان تىيدابۇو دەيىوت ((بەم خواردنانە سكم دەچىيت و بەرىگاوه بە قەبات دەچم)). چەندانىكىيان نەبىت خەمى سکو بەرسكىيان بسو دەيىانتو ((باچۇين و بەھىيەن و تىنۇ توانا بىگەپەستەوە جەستەمان تا لە شەھەدە كانى مالەوەدا ئازايىتى بەدەرىيختىن، خواش مرۆز چاوتىر و ئازاي خۇشتەدەيىت)).

تەقىي قاپ و كەوچك لە سەرمىزەكان لە ناو ھۆلە كەدا دەيىسترا... خىرا... خىرا... بەردەستەكانى چىشتاخانە كە بەپىي داوا خواردىيان دەخستە سەرمىزەكان.

(العراق - ارييل) كە لە سەر پارچە پلىتىيەك نۇوسرابۇو بە دواوهى ئۆتۈپىسى كەو لە بەشى خواردەيدا چەسپ و بەندىكابۇو سەرنج و بىرۇ ھۆشى كابراي راكيشاو خورپەيە كىشى لە دەلىيەرە هەستاند، وە كۆ سەردەمى مەندالى پەنچە كانى دەستى بە بۆدى ئۆتۈپىسى كە داهىنا، وە كۆ بلىيى دەست بەسەر گۆزى پياو چاكىك دابەيىنى ئاواھابۇو. خۇ لەمەپىشىش لەو ناوانەمى بەسەر ماشىنەوە دىتىبۇر وەلى نەيزانى ئەو حەزە كەتپىرەچ بۇر وَا بەسەريردا هاتو وايلىكىرد دەستى پىتاچىشىنى، خۇ ئىستا زەلامە، ئەى ئەم رەفتارە مەندالىانە چ بۇو؟ بەردو پىشى ئۆتۈپىسى كە دەچوو دەستىشى لە بۆدىيە كەيدا دەخشاند، يە كەدو ھەنگاۋىكى لە بىچە كەم بەردو دەركاى چىشتاخانە كە روېشتى و بەبىي وىستى خۇي ئاورپىكى لە بىچە كەم دايىمە خورپەيى لە دلىيەرە هاتو ھەناسە سوار بۇو، بەتەواوى وەرسۇرۇا رووى تىكىد، رامان و نىڭاى لە ئالا ئەگىرپۇو كە تووند بە بىچى ئۆتۈپىسى كەوە قايم كراپۇو، زۆر خىرا كەل ئالا لە سەر شاشمى تۆمارگاى مىشكى كۆمپىوتەرانە لىتىرا، بۇي ساغ نەبوبۇو لە ھىچىانى نەكىد، ئەو كە سەربازىكى ئالا ئەويتىبۇو وەلى لە گەل ئەو خورپەيى كە لە گەل يە كەم

ئامىزەكانى ئۆتۈپىسى كە بە ھۆى دوورى رىيگاکەو گرانى نىيەنەنلىكىرەت و ئالىز و كەرم داھاتنى پىيو دىياربۇو، سەرنىشىنەكانىش بىتاقەت بەسەر كوشىنە چەرمە كانەوە سېپبۇون، گەلىتكىيان جار جارە خۆيان بەسەر كوشىنە كانەوە بەرزا دەركەدە تا تۆزى سېپە كەي ھەردوو سەتىيان و رانە كان كەم بىكەنەوە... ورده ورده حەز و ئارەزوويان بۆ پېشۈپەك و ھەندىكىشيان بۆ دامر كاندەنەوە قۇرە كەشيان بۆ خۇ بەتالكىردن لە ھەمان ئارەزوودا لە گەل ئۆتۈپىسى كە يە كيان دەگەتمەوە.

پېشەوە ئۆتۈپىسى كە بەم شىتەپەيە ئىستىاي واقىت و قۆز بەسەر تايە كانىيە و بىت ھەر پارچە كە ئاسن و چەرم و باغمۇ لاستىكە كانى و... و لە شوينىك يە شارىك و يە لە ولاتىكە وە كەو كەرسىتە بە كارگە كەپىشتبۇون و بە دەستى كەسانىيە كەرمەند بەم ئەنجامەو بەم شىپەيەيان گەياندابۇو كە قىت و قۆز و رىك بە شەقامە كاندا بپوات.

سەرنىشىنەكانىش ھەرىيە كەميان لە مالىيەك و مالە كانىشيان لە كۆچەو كۆلەنیك و كۆچە كانىش لەم شار و ئەوشار و دېيھاتە كان بۆ مەمبەستىك و مەمبەستە كەش كە لە ناو دلىاندا ببۇوه مراز و خواستىك كە پىي بىگەن و دلىان لە پەنايىدا دەرويىشانە ساكنىن و ئارام بىت، بە پاردى كېرىغانىيان بە كوشىنە كانىيە ئەرمىنى نىيەن ئۆتۈپىسى كەي كەياندابۇون.

ئۆتۈپىسى كە لە دوورى چەند كەلۈمەتلىكەوە بۇنى گاز و ئاوابە رادىتەرە نىزىلە كان كەپىشتبۇو، لە بەرددەم چىشتاخانە يەك ئامىزە كەي ھيواش كرايىە و لە سەرخۇ بۆ خۇفيىنە كەردنەوە ھەناسە دەدا، خزمەتچىيە كە چىشتاخانە كە بە ئازايى و مەردا نە بە سۆنندەو پەرۋى ئەستىيەوە بەھانايەوە چۈرۈ، ئامىزە كان و بۆدى ئۆتۈپىسى كە بالى ئىسراخەتىيان لىكپا كېشىيەوە، لە كۆننەكى تەنېشىشىيەوە سۆنندەيان تىخىستۇر كازيان بەرەو گەدەيەلەندا، چەند قرقىنە كە تىرى بەرۇوى كازتىكەرە كە تەقاندەوە. سەرنىشىنەكانىش ھەربىا با بۇو بە كۆدە گۆد دەتوت ھەندىكىيان قۆپبۇون خاپ دادبەزىن و رىيان دەركەد، ئاۋپىيان لە ئالا ئە كە دەدايىەوە، كە بېچى ئۆتۈپىسى كە بە چاكى بەستابۇو، ھى وا ھەببۇو لە گەل ئاۋردا نەمەوە تەماشا كەردنە كەيدا لە دلەمە بە ئالا كە دەوت ((ھىيندەمان نەماوا بەيە كەو بەنېشىمان شادبېيىنەوە)).

هەر بابابو سەھىرى ئەۋىكەميانى دەكىد، بە حەپەساوى و واق ورپماوى سەريان دەبىدە بن
گۈزى يەكتەر..

- من داواي ئەم خواردنەم نەكىدبۇو...!
- پارەدى ئەم خواردنەم لە گېرفاندا نەماودە؟

ئەۋىش ھەرچى سامانى كە باوکى بۆي بەجىشتىبو ھەرچىيەكىش كە خۆي
پەيدايكىدبۇو ئەگەر لە پىتىاۋ ئەم قىسىمە باوکى كە لەوكاتمۇ لەسەر دلى بىبۇو گرى
كۆيىرەيمك ((كۆرم بەدواي خزمى خوتدا بگەرى ئىيەم لىرە غەرىيەن)) لەسەرييمك مىزبان
خەرجى بىكدايە وايىدەزانى ھېشتاكە هيچى نەچووە. ئەم قىسىمە باوکى دەھاتمۇ دەيدادو جل
و بەرگە كە باپىرە گەورە ئەنەنە كەشى دەھاتمۇ پېش چاولو وىتكچۇنىيەكى تەھاول لە
نیۋانىاندا بەرچەستە دەبۇو. لە دىتنى (العراق- ارىيەل) كەو ئالاڭە دلى خەبەرى دابسو ئەم
خۆرپەيە لە خت و خۆرپەيە لەكىن دروست نەبىبۇو، لە پېرسۆزىنەكى كەسايىتى و خزمائىتى بۆ
ناخۇرەكانى دەورپىشنى مىزدەكان ھاتبۇوە ئاراوا، دلى خۆرپەخۆرپى بۆ دەكىدەن.

ھەرلايدىك و باراشى بە گۆيىرى دلى خۆى لىيەدەكىد، سەرنىشىنە كان واقىيان ورپمابۇو
نەياندەزانى كار لە چىدايەو مەسىلە چىيە، دەلىن لەبىر خاترى گولە كەفييەك سەد گولەزىبان
ئاو دەخواتمۇ، كەسانى كەش لە چىشتاخانە كە بەر ئەم حاتەمە كەوتبۇون و مەتەلىيەكىش
بۇو بۆزىان ھەلنى دەھات و سەريان لەم پېشۋازىيەو خزمەتكەردنە كەتسەر دەرنىدەكىد. دەبى
خاودن چىشتاخانە كە خىرى لە خۆى گرتىبى؟!؟

بلىيى ھەستى شەشەمى پېتى زانىبى كە زۆرىيەيان پارەي كەميان پېتىاوه و نايانەوى
خواردنى باش بخون ئەۋىش دەيھەموى پىاوهتىيە كان لە كەلدا بىكات، يىا كەسيكىيانلى لى
ناسىيەو خۆى بە قەرزارى دەزانى و تۆلەي پىاوهتىيە لاي پىاوان ھەر پىاوهتىيە، ئەمە ئەم
خەيالانەبۇو كە ئەم حەلە بە مىشكىيان دادھات. دەست شۇراو چاي لىبىتۇن بەسەر خواردنە
چەورەكە فېكرا.

زۆرىيان ترسىيان لىتىنىشتىبو، كە ئەمە كېچەلىيەك بى پېيان كرابىي و ئىيىستا نا ئىيىستا داواي
پۆلىس دەكىي و لە بېرى پارەي نانە كەيان كە لەسەر داواشىيان نەبۇوە دەبرىن و خوا دەزانى
سەرەنجاميان بەكۆي دەگات... دەورىش نىيە كەپانە كەيان دوانە كەوي لە ترسى ئەمە

بىينىنى ئالاڭە تۈوش هات دلى ھەوالىيەكى پېتاو لە ناوهەيدا كېنۇوشى بۆ ئالا تازە
نەناسراوە كە برد، بارودۇخى دلى تاسايى نەبىزۇ بەرەنە ناوجىشتاخانە كە ھەنگاوى نا،
ھۆلە كە مۆنځە دەھات، ھەندىيەك ئاگادارى ھاتنە ژۇرەوە بۇون ھەندىيەكىشيان لە بەرتىكە
بادان و رەدو خاشكىدى ئاگایان لە دەرەپەر بېابۇو، دلى چاوه كانى ئەم بۇونە كامىرپەيەك بە
سەريەك بەيەكىيانى داگىيە، ھى واي بىيىنە جله كانى لە جله كانى خۆى دەچوو ھەشىيانبۇو جلى
ئەورپى پۇشىبۇو، تىشكى چاوبىينىنى تا ئىرە ئاسايى دەپوشت، لەھىكپا دلى
داخورپا يەوه تېپە تېپە ئارپىك لە دەلىيەوە ھەلسا، قىسىمە كە باوکى رەھمەتى لە گۆيىدا
زىنگايمۇ، كە ماوەيەك بەر لە مردىنە كە گۆتبۇو ((كۆرم ئىيەم خەلکى ئەم ولاٽەن،
باپىرە گەورەت زەمانە گەياندەبۇوە ئىرە بە دواي كەسى خۆتدا بگەرى ئەمەش
وينە كەيەتى)) ئەمانە ئەنەنە كەھاتمۇ، كە چەقى روانيىنى كەوتە سەر كەسانىيەك كە
جل و بەرگە كەيان لە جل و بەرگى باپىرە گەورە دەكىد، ئەمە مەراقە كە بە میرات لە
باوکىيەو بۆي بەجىمامبۇو لوئىنە كە بتازىي ھىچ سەرەداوەيەكى كە بە دەستمۇ نەبۇو.

تروسکايىمك لە گەل روانىنە كەدا خەرپىك بۇو لە ديو تارىكىيە كەوە دەرەدە كەوت. جل و
بەرگى ئەوانە كە لە جل و بەرگى باپىرە گەورە دەكىد كەلىلىك بۇو قىلى سەندوقىنىكى بۆ
والادە كە دەمەنەك بۇو بە تەمماي بۇو... رۆشتاپىيە كىش بۇو لە تارىكىيە كى خەست لىيى
پەيدا بۆزىو گەرى كۆيىرى كە بۆ بەرەنە خاوبۇنەوە دەپرە كە لە كاتى خۆيدا باوکى پېش
مەرنىنە كە بۆيە كەمین جار دركاندەبۇو، كە ئەمان بېرە غەرىيەن و يە كەمین جارىش بۇو
وينە كەيە پېشاندابۇو.

رۆشتاپىيە كە ھەمۈمى لە ماوەي چەند چەركەيە كەدا لە لە كەلەبۇو، ھەر ئەمەندەي بلىيى
يەك و دوو تەزۈزۈيە كى تر بە ناوجىشتاخانە كەدا گەپا، ئەم خواردنانە، كە لەسەر مىزە كان
بۇو ھەلگىرەيە كە تازەيە كەدوو تىكەيان لى بادابۇو، واقىيان ورپما، چاكتىن خواردن و
خواردنەوە جىنگەيان گەتنەوە ھەمۈ مىزە كان مەلىكەنە رازاندرایەوە بە خۆراك ئابلىقەيان
درا، ناشى كابرا دەيپىست بىنانى چ باراشىيەك لىيەدەكات، ھەرچى ھەبىو دەيپىست لەم
چەركەيدا خەرجى بىكات تا بە حەجي ناواتە شاردراوە كە بگات و خۆى بناسىت و
بدۆزىتەمە.

- تدرون إيش أريد منكم.
وايانزاني (اريد)ه که همر بۆ پاره کەیه که نمدراؤه، مەزەندەيان همر بۆ شەوهچوو.
برا گوردکان دەستييان بۆ كىرفانيان برد، خىرا تىيگەيىشت.
- لا... لا... اخوانى موحق الاڭل؟
تهواو رووى خۆى سوراندو وتنى:
- اريد منكم علم كورستان!!
دەستى بۆ درىڭىردو تۆزىكىش خۆى بۆ چەماندەوە، ھەمووييان سەيرى يەكتريان كردو
سەيرى خانە خوييە كەشيان كرد.
له ناوياندا يەكىان زمان حالى سەرنشىنەكان بۇو له ناو جانتاكەي ئالاڭىه کى دەھىتىا
بەناوى كورد و سەرنشىنەكانهەو پېشىكەشى كرد. شەويش وەكو شتىيىكى ئازىز و خوشەويىست
و پې بەها و درىگرت... ماچى كرد... خستىيە سەر سەرى، پاشان بە ھەردوو دەستە كانى
خستىيە سەر دلىٰ و تۈوند بە سەر دلىيەوە نۇوساندى وەكو بىيەوى كۇنىيىكى بۆ بکاتەھەر
رەوانى چوار پارچە كانى دلىٰ بکات. لە خۇشيان فرمىسىك لە چاوه كانى دەھاتنە خوارى.
دېمەنەكە ھەر ھەمووييانى تاساند، فرمىسىكى شادىيان داباراندو مەتەلە كەشيان
ھەلھىتا.

كابراكە رووى تىيىكىد و بەدەنگىيىكى بەرز وتنى:
- بويىا لىگىت أھلى ونسېي...!...!

٢٠٠٥/٣/٢٠

- ١ لە نۇوسەرى نوى بلاۋىتەھە.
- ٢ لە دىدارى خوالىخوشبووان (مارف بەرزنجى و موحەرەم مەددەمین) خويىراوەتەھە.

ئەترەشيان چووبۇو بۆ شەوهى شەرمەزارنەبن و ئابپۇو نىشتمانىيان نەچىت و بەرامبەر كەسانى
غەربىيە نەشكىن، راوتەگىرى پارديان كرد، هەر تاقمەو يەكىان كرده براگەورەو بەرەو مىزى
كابراي پارە وەرگر چوون و ئەمانى كەش وەكو پېشىمەركە لە پشت سەرتىپ و سەرلەقەكان
راودستان، دەنگىل لەلواوه بە زمانى عاربى بەرزاۋە:

- فلوسكم واصل، غذاكم على حساب صاحب المطعم.
- سەرنشىنەكان زۆرىيەيان لە زمانەكە تىيگەيىشن، بۆ ئەمانەش كە تىيە كەيىشىبوون لە نىيۇ
خۇياندا كەردىان بەكوردى.
- براگەورەكان پتە ھەولى و يېرىكەندا.
- واصل، أخوان، واصل.
- قسەكەرەكە لە كەل دوا قىسىمدا پەنجەي شايەقانى بەرەو خاودەنى چىشتىخانە كە درىڭىردو
شەۋانىش دوعا و سوپاسىان كرد، لە گەللىشاندا بۆ بەرىتكەن چوودە دەرەوەو رووى تىيىكەن
وتنى:
- أنتم منين.
- من كورستان العراق، احنا... اكراد.
- وهذا العلم.
- علم كورستان.

وەكو يەكىك يەكەمین جارى بىت بە ماشىن لە بەرزايىھە كەمەد لە پىر بۆ نەورايىھەك بچىت
چىن دلى دائەخورىيى، ئاوا تووشى خورىيە دلى ھاتمۇ، ھەناسەي كورت بۇو... دواي چەند
چىركەيەك ھەناسەي خۇشى ھاتمۇو سووراتىيەك تىيزايدە روومەتە كانى و وەكو يەكىك
مۇزەدەكى زۆر خۇشيان پېتايىت بەرگە نەگىيەت كەيىما، بەرەو خۇناسىنەوە دەچوو،
گەشايدىو... خۇشىيەكى بى ئەندازە تەون ئاسا گشت جەستەم مىشىكى بەبىنە خۆدا گرت،
قسەكەي باوکى لە گويدا زىنگايىھە: ((ابنى دور على اهلك وأقاربك، احنا هنا غربة)).

شىۋە بەرگەكەي باپىرە گەورەي لە سەر شاشەي ھزر و بىرى لىدرايىھەو لە كەل جل و
بەرگى ھەندىكىيان وەك يەك بۇون. ئەو حەلە لە پېش بچى مۇتۇپىسىكە كە راودستا بۇون،
كابرا كە خىسىمەكى ھەر لە ئالاڭكە بۇو، رووى تىيىكەن و وتنى:

شہوی مہرگ

خۆم بۆ کوی هەلگرم.. ئەگەر مەسەلە ئەجەلەکەیە فەرمۇو، من ھىچم لە پاش
جىئنامىنى لە ھەموو وەختىكىش ئامادەتىم بۆ خۆشم ئاسوودە دەبم... .

رەشەبا و باران ئەوەندە بىزىيانەكارى خۆيان دەكىد قرج و ھۆپىان بەدارەكان
ھېخىستىبوو مۆتكەي ترسىنەكى گەورەش بۇو دلىيان داخ دەكىدى. وەك بلىيى تۆ بکۈزى
براڭدورەيان، يان تىيىكەر و ئاشكراڭەرى نەيىننەيانبى، بۆيە لەم شەمەدا ئەم مامەلە
دەركانەت لەگەلدا دەكەن و دەيانەوى لە ناوت بەرن.
ديسان كەوتىتەوە دوان لە گەل خۆتدا:

((خودايە بىكەسى ھەر لە خۆت دەوەشىتەوە لە تۆ بەھولاد بىزى ھاودەمى.. بىزى زىن
و مندالى بە كەسانى كەوه جوان نىيە، بەندەيەكى چارەپەش كە لە ھەموو شتىكىدا
ئاوهشۇرۇشكراوم خەرىكە تەننەيىي... شەو... زستان... زريان و رەشەباو زرم و ھۆپى
نیو باخە كە بەزىتىدىتى چاوان دەستم لە ھەوكى دەنیيەن و بىزەجەل دەمكۈژىن، دەنا
خودايە تۆ ھەر لەم بىكەسىيەدا بىت و كە سيفەتى تاك و تەننەيىي خۆشىتە، منىش لەم
بىكەسى و تەننەيىيە درېھىنلى و لە شەوانى پىر نەمامەتى و قورۇپەسەرى و ترس و
لەرز و بىرسىتىيە، كە بەندەي خۆت بەرگە ناگىرى وەك كەشتىيەكەي حەزرەتى نسوح
رەزگارم بىكەت...))

ئەمانە ورپىنه كەدنى ئەمشەدو ھەموو شەمەكانى زستان بۇو، وەك بلىيى ئەم
ورپىنه كەدنە ترس لە خۆ دەرکەدن و با لەسەك دەرکەرنىش بىت، وەكى ئەوەش وابسو
يەكىك بەرامبەرت دانىشتبىي و توش دەردە دلى خۆت بۆي ھەلبرىتى و لە گەل خۆتدا
دەتوىست تخوبى بىكەسى و تەننەيىي بەزىنلى، يابلىين لەوان كەسانىيان دەكىد، كە
شەوان بەتەننە رىيگەيان دەپرى و لە ترسان دەستيان بە كۆرانى وتن دەكىد.

ھەر ئەوەندەت خۆشبوو، كە خۆت ببۇويتە ھاودەنگى خۆت، لە پىر نسوزە و
ھاوارىيەك كە پىتسابۇو لەبن عاردەوە يان لە تۈونىلە نادىارەكانى دۆزەخەمەوە ھاتبىت
يەكسەر پاش ئەو چەند چرکەيەي كە باو تۆفە كە كىزبۇو ياخووت رىپەويان گۆرپىسوو
خۆي گەياندە گۆيىچكەت، زرىيەكەي ترسىنەكى كەشى لە بنى دلتەوە ھەستاند،

ئەمشەوەت لە ھەموو شەوانى زستانەكانى تەمەنت لاسەخت و دىۋار تر بۇو، رقى
ھەموو دىنيات لىيدەبۇوە بە دۈزمنى بابه كوشتەي خۆت دەزانى، پىتسابۇو كەدە
تۆ بەردى ئەوە. ئەويش بە گۆيرەي ئەوەي دەركى لىيگەرتوو و گىزەلۈوكە بە دەورتدا
دەكتات دەيىھەوى ئىيمىشەو سەرەسىكىتت تىيەلەبدات و بە پەندت بىيات.

باران و رەشەبا جىكەيەك بۇون دۇولىتىغانىان بەسەر شان و پىلتدا شۇرۇكەردىبۇوە
مۆتكە ئاسا گىانتىيان قورس كەدەبۇو، واتىدەزانى كونى رەشەباكە لە باخە كەدایە
ئەوەندە بە حوججەت دەھات، لە پىشدا بە تەننە نىوەي تووندۇتىزى و تۈورەيىەكەي
خۆي بە تۆ بە كۆوخە وېرانەكەتدا ھەلبرىتى، نىوەكەي ترىيش بە تەننە بۆ ھەموو
خەللىكى دەنیا بىت.

رەشەباي بىزىجازە دارەكانى باخە كەي بە سەما ھېخىستىبوو و سەغۇنیا يەكى
سروشتى بەنواهدا دەبەخشىيەوە، بە تۆش سىيمۇنیا ترس و مەرگ بۇو...
دەننەيەكى پەواھىمەش بۇو... يَا قورىيىكى خەست بۇو بۆت گىراپۇوە كېرەت
تىيەدەكەد. پىتسابۇو رەشەباكە دەيىھەوى بە سەر باخ و كۆوخە كەدا بىبىتە پەروانە وەك
ھەللىكۆپتەر ھەللىتانگىرى و بىتانزۇپىنى و تۈورتەن بەدات.

لە حەزىمەت بىيەسەلاتى خۆت و بە هيلىزى سروشتى دەرەپەرت دەستت بەپرەتەو
بۆلە كەد ((خودايە ناما قوللىيە بەندەيەكى بىيەسەلاتى وەكى من قىسە لە
سەرگەدە كەنلى تۆ بکات وەلى زىن بۇو بەردىتەوە.. مندالىت لى سەندەمەوە، لە قىسە كامى
مەگە كۆزلىتىتەك پىر رەوا نەدىتىم، كە تىيىدا بجهىمەوە، ئەم كۆوخەش بە ھەزار
دەست ماج كەدن و پارانەوە دەست كەت، ئىستا رەشەباكە لەبەر ئەوەدەيە ھەللى
تەكىنلى و پىشىم رەوا نابىنلى دەيمەۋى لىيم بىستىنى و ئاشارەم بکات. خودايە تۆ
ئاكادارى شارەمىرۇولەشى چاڭ دەزانى كابراى خاودەن باخە كەپىي و تۈorum لە گەل نەورۇز
كۆوخە كە چۈل بكم و جىيېھىتم... باشه ئىستا لىيم تىيىك بچىت بەم شەوه تۆفە سەرى

دەتوت روح کیشانى مەرگتى تىدا ئەنچامدەدىت.. شەۋىيەكى جەھەنەمى، كە لەو پېش تاريفيت لە دەمى ئەم و ئەندە بىستىبوو كەرده. دەستىكەت خستە ئەمبەرى لا迪وارى دەركە كەم دەستە كەي تىريشت خستە سەر ئەوبەرىيەو كەمېيىك سەرت بۆ دەرەوە تاڭەرخى هەردۇو گۈيەت بىردى دەرەوە. ئەمەشت بە قورسى و گرانى كرد، لە پېشىنى سەرتەوە تاپاژىنى پېيەكانت شىتىك لە هاوار و نۇزەكە ھەلکىرىنى، وەلى لەبەر گىئىژەن كەنلى بايەكە بۆت ساغ نەبۇوە كە دەنگە كە لەكىھان لاودىت، ئەمەشت بىن ئازايىتى بسو كە ئەندەت خۆ بەرامبەر دىنيا يەكى رەشى نادىيار راگرت، كىنالى چەند جۆرە نەھامەتى و قۆرت و تەڭەرە خۆيان لە پېش پەردى تارىكى بۇ لە بۆسە نەناوى.

كە سەر و گۈيەت ھېننایەوە ژۇورى و دەركە شۇوشلۇقە كەت پىۋەدەيەوە واتزانى دەربەندى (گۆمەسپان) ت بە رووي دۇزمىنەك گرت كە بۆ ھېرىشىكەن لە حالەتى ئامادە باشىدا بۇوە.

ھەندەي چاوترووكانىتىكى بە بارىتكى تىر ھەلگەپايتەوە، لەو شەوه تارىكىستانە، زەردەي ترووسكايىتىكى كىز سەرە دىقانىتىكە لەلەدا دەكردى و دەبۈيىست شەقىيەك.. كەلەنەتىك لە تارىكى دەرورىبەرت و نىئۆ ھەنوات بکات.

مەزىنەت كە ئەم دەنگى پىياوچاكان بىن خۆ دىنيا لىيان رەش نەبېتەوە، يَا فريشته خوايى بىتن تا فرياد رەست بىكەن، چونكى ئەم مىزۇولەش لە بىر ناكات.. ياخوت ئەم ژىيانە نەمر و نەزىنە، بىن ئاكايسىت بۇوبىتە داستانىتىك و ئەم زار و ئەۋوزار و ئەم مال و ئەم مالى كەدىيەت، يان ئەم گۈزەرانە دىوانەيەت لەسەر لەپەرەي ئەم كاغەزانە كە لە سەرجادە كان دەفرۆشىت نۇرسارابى و باسى كرابى و ھەستى پىياوچاكتىك.. فريشته يەك.. خىرخوازىتىكى جۇولانتىتىت.. ئەم دەنگى ئەوان پىياوچاكان بن بە ماشىنەتىكى گەرم و نەرمەوە ھاتىن بىتبەن و بىتەنە مالىيەتىكى گەرم.. نۇينىتىكى نەرم.. نان و گۇشتى بىرزاو ئامادەكراو.. زىنەت بىتكەس و كلىزلىت لە خۆت، بىكەنە كابانت تا هەردووكتان لەدوا تەمنىتان لە باوەشى يەكتىدا بىھەسىنەوە، تۆلەي رابوردووغان بۆ كەنەندە سەرەي رەحەت و سەحەت بىخەنە سەر سەرين، تا لە دىنيا يە

تەكانيتىكى پىيداي.. هەر لەو جىيگەيە لىيۇدە راست ببۇويتەوە چەقىت، ھەست و نەستت كەرە گۈيچكە لەبەر خۆتمەوە وتن:

- تو بلېي ئىرە دۆزەخ بىت و ئەم دەنگى ئەوان كەسان بىت كە كاتى خۆى بىن فرمانىان لە قىسى خوا كەرددۇوە دواى تىيەلەدان و سزادان، زىبەكە و ھاواريان لىن ھەلەندىتى و وەك ھەمورەتىشىقەش دەنگ بەتاھەوە.

ئەندەت ھەست راگرت و ئەندەشت لىكدايەوە ھەلە راستت لېتىچكەو و سەرە داودەكەيشت لىن بىزىبۇو، رى خۆشكەرەش بۇو كە ھەممو بىرۇكە و ۋاهىمەيەك بە ئاسانى رى بەرەو دەرونوت بىگەن.

(ئا جىنۇكەيە دەورەيان داوم، دەيانتەوي زەفەرم بىن بىبەن و بىكەن بەيەكىك لە خۆيان، ئەم دەبۇو ئەم سالە (وەسمان)^(۱) بۆ گەچ كېپىن چۈو بۇو (كەندال)^(۲) و (گاودەرە) وەختىك بۆ ئاول خواردەنۇوە لە سەر سك خۆى درىېزكەرەش بۆ ئاول لە شۇين قۇرتىلەكەنلى تايە بىخواتەوە، پېيەك لە سەر ملى دادەنرى و پېيان و تېبۈر يەللا وەسمان ھەر تۆمان كەمە داودەت گەرمە، دەستى گەرتىبوو تەپەي پېي شايى كەران بەر زېبۇوەو تۆزبەرى ئاسمانى گەرتىبوو، كچۈلەكەنلى دەستىيان دەگوشى و داوايان لىدەكەد يەكىان بخوازى، تا خوا راستان بە ھۆش خۆى دېتەوە لە سەرىيەك بىسىملا دەكەت و ناوى خوا دېتى و قۇلۇوەللاش دەخويىنى.. وەختى ھەست بە خۆى دەكەت بە تاقى تەنیا شابىي دەكەت لە پاشان ورده ورده دەگەرەتەوە دۆخەكەي جارانى و سواردەبى و دەگەرەتەوە...).

ئەوتىرىسى كە بەرۆكى گەرتىبوو، بەھەنگاوى لاسەنگ بەرەو دەركە كە چوپىت كە لە درز و شەقە كەنلىيەوە باى شىدار بەورشە ورشەوە دەھاتە ژۇورى و دەست و دەم و چاوى دەگەستى، دەركەت لە رووي شەۋىيەكى ئەنگوستە چاۋ كە لە تارىكى گۆرى تەنگ و تارىكى دەكەد، شەۋىيەك لەبەر نائىرامى سروشت و دەرونوت

۱- ئەمە رووداۋىيەكى راستەقىنەيە، نىستاش كابرا ماوە تەنها من ناوه كەيم گۆپۈرە بۆ (وەسمان).

۲- كەندال و گاودەرە دۇو گۈندەن لە بىنارى قەرەچۈغ.

زده‌فرت پی ببهن، شو شهوانه‌ت دههاته و بیر، که شوان بوبوت به فر و باران ریی پی ده‌گرتی و شهويشت به سه‌ردا دههات و به میگله که تهود له و ثاقاره ده‌مایته و، شهوانه له خه‌می خوت و میگله که و سه‌گی میگله که ش ده‌بوبوت.

ده‌توت دنگکه که بون چرپه‌ی تؤی کردووه بؤ ماووه یه‌کدووه هه‌ناسه شتیکت بیست، وهلی هیچ حالی نه‌بوبوت، ته‌کانت به‌ره و دنگکه برد، چونکه لم‌وه پیش شوانیت کردو بوه فیرببووی به‌بی دیت به ددم قارین و باعه باعی مه و بزنوه بچیت، به‌هه‌مان هه‌ستی جاران هه‌نگاوت نا، لم چهند چرکانه‌دا بی ویستی تو هه‌وری ترسیکی ته‌نگ دایگرتی و لبه‌ر خوت‌هود ده‌تگوت:

- خۆ ئەژدیها نییه بخوات، جنۆکه و همانیان پی رازی نه‌کرا، که ببیت‌هه یه‌ک له‌وان، منیش خۆ به پیاو ده‌زانم بهم مه‌ترقه تیی ده‌که‌وم.. ئه‌گهر خوداش به‌وانی دا.. ده‌باییدا..

هات و هاواره‌که له‌سهر یه‌کتر نه‌دههات پیده‌چسو خاوه‌نه که‌ی هیلاک و به‌ره و هیلاکتر بچیت، کاتیکی خراب لیی قه‌ومابوو.. شه.. باران.. ره‌شه‌با.. هاتوچووش سفر، له حه‌زمه‌ت نیش و مه‌رگ ناوه هاواری ده‌کرده‌وه به‌لکو یه‌کیک.. رتبواریک گوئی له دنگی بیت و به هانایوه بچیت. ئه‌مجاره‌یان دنگکه که زه‌قت توانی تاریکیکه ببریت و شه‌وکویرانه‌ش ره‌شه‌باکه شق‌بکات و بگاته گویچکه‌ت:

- هاواره هاوار بگه‌نی.. کی.. گوئی لییمه.. به‌فريام بگات.. رتبوار.. خیزه‌ومنه‌ند.. هانام.. هیناوه‌ته به‌رتان.. ه... اا... وا... ر... له دور دنگتدا

- هۆز... ئی، خوت ناشکراکه تو چیت بهم دره‌نگانه‌ی شه‌وی.. ئاده‌می.. جنۆکه‌ی.. ژیانت له من ئالۆزکردووه.. شه‌وت لی تالکردووم خوت ناشکراکه ئه‌گینا بهم شه‌شاگره هه‌ناوت گر ده‌دم..

- ئاده‌میم.. زووکه.. لییم قه‌وماوه وره.. هیچ سل مه‌که‌ره‌وه، مردم.. ره‌قبووه‌وه.. خیرت ده‌گات هاوارم بوت.. هین... ا... وه.

هه‌میشیبی پاداشتی ئه‌وان یه‌ک به‌هه دو یه‌ک به‌سه‌هه دو یه‌ک به‌هه سه‌هه بداته وه، ده‌گاکانی به هه‌شتیشیان بؤ بخیریت‌هه سه‌ر پشت و گووبه‌ل..

تەپه‌ی بارانیکی قایت ده‌بیست، که خۆی به‌رانانی به‌پشتی دیواری کووخه‌که‌وه ده‌کوتا، ره‌شہ‌باکه‌ش هیندی تر شیستانه و سه‌ر لیشیوواانه و به‌رەلایانه قایت‌ری ده‌کردو ورشه‌و گیزه‌ی له‌که‌لینی دیواره بلۇکه که‌وه پت دههات و ژوووه‌که‌ی زه‌مھه‌ریت‌ر و شیدارت ده‌کردو مه‌زه‌نده‌که‌ی پی پروچەل ده‌کرديي‌وه. خدریک بوبو و دکو ئه و پیاوه‌ت لیبی، که په‌مانی شکارت‌هه لە‌گەل خودا به‌ستبوو، شکارت‌هه کمی به باو باران و هه‌وره‌تريشقة ته‌فر و تووناکردوو، کابراش له حه‌زمه‌تان ده‌بیوت چرای هەلکه‌و گسروی تیماوه، به بېرهاتنه‌وهی ئه‌مه گرژیت‌هه له پیش‌هه خوت‌هه و تت:

- خوا که ده‌رکه‌یه کی داخست چەندی تر ده‌کاته‌وه.

دیسان هاوار و نوزانه‌وه که بایه‌که به گویچکه‌ی گەياندییه‌وه، تەززووی ئازایه‌تییه‌ک و چوستییه‌کت به بەرخۆدا کردو ده‌رکه‌که‌ت والاکردا.. هه‌ستت راگرت تابزانت له کاملاوه دنگکه که دیت بؤ ئه‌وهی به هاواریه‌وه بچیت.

شەرولە‌کەت بؤ سه‌ره‌وه‌تەر هەلکیشائو له‌گەلیدا دووسى جاران خوت راوه‌شاندو و تت:

- خۆ لە‌مه خراپتم بەسەرنایه، مروی تمپ لە باران ناترسی، منیش ده‌میکه تەرم، کووزری خۆم کوتایه يابلیین چم له دنیادا ماوه ده‌بی بەم ژیانه‌ی خۆشم بلیم ژیان!؟ چیم له پاش جیئدەمینی ژن.. کور.. خانوو.. سامان.. داهات، مردن یه‌کمە هەر ده‌بی بیت، ئینجا ئه و پەل کوتانه‌ی بۆچییه؟

بەراوردىکی خیرات کرد.. بپاریتکی زۆر خیرات‌تدا.. رووت کرده شه‌و ناوه‌ی، که پت ریگه‌ی به سه‌ره‌وه‌یه، جەمەدانییه‌کەت له سه‌رمیشکی خوت‌هه پیچاو ده‌رکەت به دواي خوت‌هه پیوه‌داو ناوي خزات لیهیتنا.. رادارانه هه‌ستت بؤ دنگکه که راھیشت و بوبیتە (عەلی شوونه‌هەلگر) و به ناو دارو قسۇر و شه‌وه‌نگدا ریت هەلددە‌گرت‌هه... بەمنگه منگ و نیمچە گۆرانییه‌وه ریگەت له ترس و واھیمە ده‌گرت کە بتسوانن

دەتكىرده كۆلت، تۆ بەهنكە هنكى ماندوویەتى و زەلامە كەش بە ئازارو ئىش و ئايىۋەفەوە كەياندته سەر رايەخەرق و تەقە كەمى كۈوخە كەمەت، زەلام و ايزانى كەياندرادەتە ژۇورىيەكى ھۆتىلى شىراتۇنەوە. ھەستى بە ئارامى كرد، تۆش ئەودى لە قاچ شakan و خوين بەستان كە له شوانىيەوە فيرى بىيويت بۆت كرد. زەلامە كەش ئەوندەي گفتۇخىر بۆ سبەي پىيدايت لات وابوو له چەقىيان بىـ باران و پەلە شىن دەبۇو، ھەر دەمى بىجولالىيە بە خىر باران سواقى دەدايت، دەلىن ئەگەر خوا بىدات لە خەتىكىش بىـ دەيدات. بە قسە كەمى ئەوبىت بەيانى خىر و فەربەسەرت دادهبارىت. زەلام ئەوندە لە بن ماشىن و ناو قور و چىپاوه كە سەرمائى لىيدابۇ ژۇورە كەى زۆر پىـ كەرم و گور بۇو، پېللۇوه كانى گران دەبۇو خەو دەيىددەوە، تۆش تاخوت بۆ گىرا بەديارييەوە ھۆشىيار بۇويت، وەختىك تۆش بەو ئومىدۇ ھيوايەي سبەي پە خىر و بىـ و قسە كانيشىت لىبۇوە ژە جھىلىك و دەست لە ملانىي بۇويت.

٢٠٠٥/٨/١٧

ھەولىر

(*) لە گۇشارى كاروان، ژمارە (١٩٨) دا بلازبۆتەوە.

بىـ سلکىردنەوە بەلەز و چەپۈوكانە بە ھاوار دەنگە كەو ھاوارى دەروننەوە چۈويت، بەن ناوهختەوە لە شەھەيەكى ثاوا تارىك و پەممەركەسات، كە توانىت بەسەر ھاوارىكەوە بگەيت لە خۆت رازى بۇويت، ئەو چەند ھەنگاوهى نىۋاتانىش بۇوە ھەۋىيەك بۆ رەوانىنەوەي ھەندى لەتس و خەمە كانت، نالەي زەلامىك كە لەپىشىن بەرەخوارى لە ژىر ماشىنەكى ھەلگەر بۇو دەھات... بە قسەي زەلامە كە چىرى ناوهەوە ماشىنە كەت داگىرساند، رووداوه كە دەتكۆت بەدەستى ئەنقەست كراوه ھېچ جوولەي بۇ نەدەكرا لە ھات و ھاوارە كە زىيات، لە ناو قور و چىپاۋىشدا مەلەي دەكىر، كە ھىلاك بۇويت و بۆت نەكرا لە بن ماشىنە كە دەرى بەھىنى وايزانى لەم شەوه سەختەدا جىيىدەھىلى بۆيە بە شىۋازىكى پارانەوە وتنى:

- تۆ فريشىتەيتو.. بۇ من نارداراوى.. قورىانت دەبىم نەكەي.. نەكەي جىم بەھىلى.. دەمرم، گورگ و دېنە ئەمشە دەخوات.. نەكەي جىـ..
زەلام قورگى نووسا.. دلى پېبۇو چىتى بۇ نەوترا.

- مەترسە ئەگەر شەم بەدىارتەوە كەدىيەتەوە جىنت ناھىلەم، ئىمىشەو شەۋى پىاوانە؟!
- شەرت و پەيان منىش ھەرچى پىاۋەتىيە تەنبا نەمرم و رىزگارم بکەيت لەگەلتىدا بىكەم.
- فيئر نەبۇويە پىاۋەتى بفرۇشم.

كە بەدەست و راكىشان ھېچت بۇ نەكرا، ويستت هانا بۆ شتىكى رەق بېھىت. ئەوە ئەمەي ھىنايە ھۆشى زەلامە كە، كەجەگى ماشىنە كە دەرىكەيت، چۈنۈھەتى بەكارەتىنە كەش ھەر خۆي رېتىمايى دەكىرى، پاش ھەۋىيەكى زۆر لەبەر نەرمى شوينە كە ھەر چۈنۈك بۇو ئەم بېرۈكەيە لە كۆتايدا سەركەوتىنی ھىنباو بە ئاي و ئۆفەوە لە ژىر ماشىنە كە راتكىشايە دەرى. زەلامە كە دەستى بۆ كىرفانى قاچە شكارە كەى بىدو مۇبايلە كەى بە وردوخاشى دەرىتىناو بۆ ناو قۇر و چىپاوه كە تۈرپىدا.

باران و تۆف و شەۋەزەنگ لىستان بىـ منەت بۇو، تۆش دەمىك بۇو لىيان بىـ منەت بىبۇوى، بە ھەزار حال بەرەو مالە بىـ نازە كەت چۈويتەن بالى.. جار جارەش

بیزاری

له خۆيادا ئالۆزى خستبووه هەست و نەستى و لەلايەكى كە شەوه لە هەلسوكەوتى بىزارتر دەبۇو.

لەوكاتانەي كە لە ناو گۆمیئىكى لېلى بىزاريدا شەپەشەپى بۇ قىسىمەنەيەكى لە گۈيدا زىنگايىھە:

(كاكە لەم ژيانەي خۆم بىزارام ئەوه بىست سالە ژيانم كۆپى رۆژانى پېشە خۆيەتى، بەيانىيان دەچمە دەوام، پاش نىوهرۆيان كەمى دەخوم، ئەوجا بىچىخانەكەم، كە شوينى ھەموو رۆژانە لېۋەدەمە، ئىوارانىش بۇ مال و شەوانىش بە دىيار خەفتە كانگەوە دەيگۈزەرىنەم، بەيانى لە سەرەھەمان رۆژى پېشىو دەست پېتىدەكەمەوە، بىست سالە گۈرائىك لە ژيانى خۇمدا شە تابەم... بەراستى بىزاار... بىزا... را)).

بە تەوابۇنى بىرھاتتەوەي قىسىمە ئەو ھاوريتى، ھەر چەند ھىنایەن بەردى لىتى گۆمەكەلى خەستىزبۇوە، بەوهش مەرزى بىزارىيەكەي پان و پۇرتىبۇوە، كە قىسىمە ھاوريتىيەكى كە ماوەك بەر لە ئىستىا كەدبوونى لە بەشە خەزىن كراوەكەمە مېشىكى بۆي لىدرىايەوە:

((كاك... بەراستى ژيانى شارم لەبەرچاۋ كەوتىيە بىزاربۇوە، چونكە سوالىكەر زۆر بۇونەو لە چوار رىيانەكاندا رېيت پېتىدەگەن و سىيمىا شاريان شىۋاندۇوە ناشىرينىشيان كەدووە، ھينەكانىش كەتوونە پېشى و بە دواي ئەوانىشەو رۆلە كان دىئن كە دەربەدەرى و قوربەسەرىييان دىيەو بەرەو پەراويييان دەنيرىن، لە ھەندى شوينىدا مېش بۆتە گامىيەش و لە شوينى كەشدا گامىيىشىك كراوەتە مېشىك، لەجىنگە تىريشدا راست و دروستى لىنگەر قوچ كراوەتەوە، تاقەتىپى فتۇلىنى شارەكەش ھەر لە خۆيان پېتكەتابۇو ھەر ئەوانبۇون لە كۆرەپانە كە دەبەزىن و ئىيمە مانانىشيان بە يەدەكىش قبۇل نەكەدبۇو. شومىدىيەكى كەورەشم بەخانورە تازەكەمانەوە ھەبۇو كە شوينىكمان تىدا دەستكەۋى وەك دايىكىك باوهشان تىۋەرىنەن و بىان حەۋىنېتەوە،

لە ھەموو شتىك بىزار بۇو، لە ھەموو لايەكىش و بە ھەموو رووبىيەكەوە تەنگى پېتەلچىبۇو، زيان لەكىنھىچى تاموبىيەكى ئەو توئى نەمابۇو. بىزارى، ئاسمانى ئومىيدۇ ئاواتەكانى بۇرۇ چىلکن كەردىبۇو، تەونى جۈلائىك بۇو تىيەتلا بۇو و سىبېر ئاسا لە دواي نەدەبۇو، ئەوەندە لە ژيانى خۆى و لە دنياش بىزاربۇو نازناواي بىزار بۆي پەپىستى بۇو، بەرەبەرە ئەو بارە دەرەونىيە بەرەو رەشىبىنى دەبرە چاوهەكانى تانە ئاسا لېل و رۆشنايان لېكەمدەبۇوە.

بىزاربۇو لە ھەناسە وەرگەتن و ھەناسە دانەوە، بىزارى لە شەو و رۆز پېشاندەداو بە هيچىشيان رازى نەبۇو، بىزاربۇو لە ناخواردن و لە پاشەرۆك خۆ بەتالىكەن.

بىزار بۇو لە رىش تاشىن و بىزارىش بۇو لە بەرداھەمە، لە دانىشتىن بىزاربۇو كە ھەلدەستىيەو خراپتىزبۇو، بىزاربۇو لە ژيانى لە مەرنىش زەندقى چوو بۇو، كە باس لە مەرن دەكرا دەپىستى لە بەرگى خۆى دەرچىت و دەپىت ئەم باسە ھەرمەكەن. لە ھەموو شتىكى خۆى و دەرەوبەرە كەشى نارازى و بىزاربۇو.

بىزارى تەرقىك بۇو لە پەنجەي پېتەكانييەوە تا گەردەنە تىۋەھى ئالابۇو، بىزارىيەكەي مەركەمۇشىبۇو، ژەھربۇو... قوزەلقرۇتىبۇو تىۋەھى گلابۇو، بە پانتايى ژيانى بە خۆشى و ناخۆشىيەكەيەو تەشەنەي كەردىبۇو، قەيسەرە لېكەردىبۇو كەنەمشەك. چەندان سال لە ناو ئەم گىتىزاو قورولىتەو بە رەللايىھى بە سەربرەبۇو، وەلى نەيزانى و سەرەددەرى لەو دەرنەكەد، كە پاش ئەوەندە سالە بۇوا ئىستىا كەپ بىزارى لە دەرەونىدا چرۇى دەركەد كە ھەلسوكەوتى بەرەو سېبۇون دەبرە ژيان و بىنەو بەرەدەي رۆژانەشى ئالۆزكەردىبۇو.

بىنەسەلاتىيەكەي و زەفسەر پېتەبەردا كەمە وەك ئەو قوتاپىيە تەۋەزەلەبۇو كە بەرامبەر پەرسىيارەكانى بېركارى دۆش دادەمەينى و مېشىكى جام دەكتات و بۆي حەل ناڭرىت، ھۆكارى سەرەھەلدىانى بىزارىيەكە لەو ئان و ساتەدا بۆ شەرۇفە نەكرا، كە خۆى

((بیزارم لهان که مان، که زمانیان لوسه و دک همان و تیزه و دک گویزان و به دم و پشته کهیدا و دک یه ک ده بیت، له وته هاتونه ته پیشی چهند رسته یه کی به به غاییانه فیربوونه لویه و دکو بنیشت ده بیوونه دو که سیش بوی نییه پییان بلی لعل. ئوجا هینده له خوم و له شاره که و له ده روبه رم بیزارم هر نهیته و دل که یشتوه نه راده یه بیزاری له گهمل خوینمدا ئاویتله بوده له گهمل ترپه دلم به ده ماره کاندا نه مسدر و نه مسدر ده کات... دهبا بمری... برم رزگارم بیت حا...!)). یا ده دری نه بیزاریانه هینده بیزاریکرد، نان و ئاوی به بیزاریه و ده خوارد، به دم بیزاریه و خودنوتکه بر دیه و د، بو سبهینی روزیکی بیزارتر و دکو نه ویش به زور بخیریتله باوهشی ژنیکی هیسک گران نه ویش لیی بیزاریت و ئاوها به بیزاریه و دهست له ملانی بیزاری بود.

٢٠٠٦/٣/٢٠

ههولیر

و دلی خابن له ئاخه و ئوخیدا تهماع گیربوو په شیمانیان کرده و دهستان بەربوو، ئوجا چون بیزار نه بم و بیزار لەم ژيانه نه کەمهوه. بیرهاتنه و دیه قسانه پر دیکی دورو دریزی پی دروستکرد، سه ریکی به ئیستاو سه ره که تریشی به پازده سال بەر لە ئیستا بەستبۆه.. ئیستا پر لە بیزاری و ئهوسای لاویتی و خوین گرمی بەراوردیکی کۆمپیوتريانه لە میشکیدا کرا، سه ری پی بادا دلی ته زاند، هینده تری ئومیتى کرد و ژيان له کنه وی بى مانابوو، له و تاقمه تو قینه رانه ده ترسا که ئیستا پەيدا بون، رۆزانی خراپتیشی رەچاو ده کردو هەستى بیزاریشی پت ده کرد، و دک ده رویشانی قادری چون ویردو زیکر بە دەنگ دەکەن ئاوا کەوتە قسە و بولە، جار جارهش دەبۈوه سۆفی نەقشى و دەیبرد و دەنگ دەکەن ئاوا خۆیدا دەدوا:

((کى کردى.. کى بردى.. کى خواردى، رۆزگار وايلىھاتووه زين بکريتە كەر و كورتانيش بکريتە نەسپى رسەن.. جيڭگاۋ مەقام جيڭگۈرۈكىيان پېكراوه، رەش و سپى تىيكتالاوه، كەسانى ثارەق نه کرده دەستيان لە خوانى چەورايىه، كېتىپە گەورە كەرى كوردا يەتى تۆز و خۆل لە سەر لايپەرەكانى نىشتۇرۇ دەنەلىكە تازە بابەت دەرچۈرۈ دەنەلىكە گەرتۈرۈ.. راوى رىپى دەكەن بۆ كەولە كەرى. دەستيان لە گەمل ئاوهەواش تىيکەلەركدوو بۆ مەرامى خۆيان بەكارى دەھىيىن، ئا دەھىھە و دەھىھە!.. كۆزانە و دەھىھە كارهبا کە هيشتا سوورانى ئامىرە كانى مالە كەى گەرم نه کردى بۇو قسە بولە كەى پى پچارند.. لە حەزمەتان لە پىشە خۆيدا و تى:

- تائھوو.. تائھوو!! كابرا حەوت دەردانى لىبۇون قۇونىشى هاتەدەرى، گوتى بە خىربىت سوورە گولى باخان، خەم لەچى بخوين هیندەمان خەم خوارد خەمانىشمان وادرا.

نیو میشكى شانزىكى بۇو بۇ خۆى، چون نەكتەر هەرييە كەيان لە نۆرە نایشى خۆيدا دىتەپىشى و قسان ده کات، ئاوا هەر كە لىبۇوه نەكتەرييکى تر لىيى قووت بۇو دەستى پىنگىد:

دەنگۇ

- موخه‌ریبین تهواویوون و نه‌مان.
- شیمالی عیراقمان له تاقمه‌که‌ی (مه‌سعود) و (جه‌لال) پاک‌گردوه، ئه‌وهی کوژرا ئوهی خویدا به‌دسته‌وهو ئوهیشی ههلاات و له سنور ئاودیومان کردن.
- به هاریکاری ئه‌فاجی خهفیه له‌گه‌ل سوبای عیراق توانیمان له خاکی عیراق ده‌ریان بکهین.
- ئه‌وان کاتان راگه‌یاندنه‌کانی ده‌نگ و ره‌نگی به‌عسیه عه‌فله‌قییه‌کان شه و ره‌ز به‌ده‌نگی گه‌وره نه‌ره‌نپو شیره‌یانه‌وه هه‌مان قه‌وانیان لیت‌دادا، کوردو هیندیتر ته‌په‌سورپری دایده‌گرت و له هیچ شوینک ئۆقره‌ی نه‌ده‌گرت و نه‌ده‌حه‌وایه‌وه.. ماکی ثه‌و کاریگه‌ریانه گۆرانیکی به سه‌ر هه‌لسوکه‌وتی داهیت‌ناو جار جاره قسه‌ی هه‌ملق و مله‌ق و تتووشی و پیش‌شی ده‌کرد.
- چون ده‌بیت... چۆز... ن!!
- دنيا خrap بونه.
- ده‌رۆم... ده‌رۆم، من تهواوی ده‌که‌م.

(٤)

- کوردو وه کو سه‌رکردیه‌ک ده‌ستی خستبووه نیسو ده‌ستی هه‌قالو هاواری به مه‌به‌ستی گفت و په‌یانیک له سووچیکی ژوری ماله‌که‌یاندا دانیشت‌نیان کردو پیش وتن چیم وت به‌دوا마다 ده‌یلیّن‌وه:
- به‌خواو پیغه‌مبه‌ر سویند.
 - به کورد و کوردستان سویندی...

٢٨

(١) حیله‌حیلی ئه‌سپ و زه‌پینی کمر، حه‌په حه‌پی سه‌گ و جریوه جریوه چوله‌که، باعه باع و قاردقارپ مه‌پو بهرخ و بزن و کار، گیزه‌گیزی میش و زه‌رد‌واله، خشه و خشپه‌ی مارومیرو و خشوشکیان.. لمبی زه‌وی و له سه‌ر زه‌وی.. به ئاسانی دیهاته‌کانیش‌وه بپی، کانییان ته‌قاند‌وه، سه‌وزاییان زه‌رد هه‌لگیپا.. زه‌ردیان بسرو ره‌ش و چلکن کرد.. ئاسانی شینیان ره‌ش داگه‌راند، دیهاته‌کانیان ته‌خت کرد و قورئانیان ئاگر تیبه‌رداو خه‌لکه‌که‌یان له زی‌دی باب و باپیرانیان هه‌لقة‌ناندو سه‌رگه‌رداشیان کردن..

له کۆپ و دانیشت‌نیان بزه‌ی سیلیان ده‌هاتی، که قاقاییان لیت‌دادا له‌گه‌لیدا شانه‌کانیان سه‌مایان ده‌کرد.. قرانه کوردیان بەرپاکرد.

(٢) ته‌مومنز هه‌ریم‌که‌ی داگرت و لمبی باران خم ده‌باری، ره‌نگی ره‌ش.. هه‌ش و خم تیکه‌لاؤ خوتینیان بیو، خم تیر ئاسا دلی زۆرانی سی و شوینه‌واری خوی جی‌دەھیشت و خه‌لکه‌که‌ی به‌ردو بی‌ئومیت‌دی و خه‌مۆکی و تاریکی ده‌برد.. زۆران سه‌ریان لیشیپاو ریسان ونکرد، گه‌لیکیشی به‌ردو شیت‌بیوون ده‌برد، هیواشیان هه‌بیو سه‌ری خویان هه‌لگرت و روویان له هه‌نده‌ران کرد.. تروسکاییان له کونی ده‌زی‌یه‌وه ده‌دیت.

(٣)

که گۆپانی خه‌بات و تیکوشانیان پی چولکردن و دیهاتیان به‌پیوه‌نه‌ھیشت، (کوردز) توشی هه‌ز هه‌زین هات و دلی راجفری، سه‌ریکی ده‌برده ئه‌لواویه‌کی ده‌ھینایه‌وه ئه‌ملا، جه‌سته‌ی بھرگه‌که‌ی ئه‌و هه‌والانه‌ی نه‌ده‌گرت که له ملاوله‌ولاده به‌کرینگی اووه کان ده‌یانوت و ده‌یانوت‌وه:

٢٧

جاده‌کاندا ئەمسەر و ئەو سەھرى پىدەكەن و كەوتىنە دەست خەلکى شارەكەو دلى دار و دەستەي رژىيەنى يىنايە لەرزىن و ناوكى ھېخستن.

(٦)

بەيانىيەكەي كە رۆزھەلات مۇزىدەي رۆزىيەنى نويى سەرھەلدىنى پىبۇو، رۆزەكەي لە رۆزانى پىشەخى نەدەكەد، دەنگۆئى دیوار نووسىن و بلاۋكەنەھى نووسراو بە شاردا خەمى گوندىتىكەن و راگوئىزانى سووكتەر كەدەدە.. چالاكىيەكە وەك بروسکە شارەكەي تەننېيەوە.

دەنگۆئى كە رەمبەيەكى چەند تەننېبۇو كارى لە سەرە كەللەو مىشكى بەعسىيەكان كەدو كاسىكەن، جا شەفيقە كانىشى زەندەق بىرىدىكەد، ئەو قىسەو قىسەلۇكانەيشيان كە بە بۇنەو بىي بۇنە بە گۈپى خەلکى شاريان دادەدا، كە دەيانوت ((موخەر بىيىن نەمان و ئاودىيۇ سنورمان كەن و بۇ جەھەغان ناردن)) بە خانەي درۆيان گەيانىن.

(٧)

لەوى دەمپىرا خوين گەرایەوە جەستە سەرپۇوه كان و رۆزىيەنى نوي لە كورد هەلاتەوە. خەلکى شارەكە بەنھېنى پېرۇز بايان لە يەكتە دەكەد بەرگىيەنى نوييان لە بەركارا.. لە ترسى سىخورە كانىش بەبىانوو ئەوەي نەخۆشيان شىفای هاتووە... ياخورت مندالىيان لە قوتا بخانە دەرچۈون يان بەلايەكىان لە سەر و لە لچۈوه خىرۇ خىرات بەخشرايەوە.

(٨)

ھەرسىيەكىيان بەم سەركەوتىنە مکورپەربۇون و بۇ ئائىنەدەيان دەستيان كەدەدە ناو دەستى يەكتەر بۇ رۆزانى داھاتوپيان بەرناامە رېشيان دەكەد...

٢٠٠٦/٩/٢٤

لە گۆقارى ھەرىمە كەردستاندا بلاۋپۇتەوە.

- نھېنى بىارىزم و ئەوەي كە پىيم سېيىدراروە لە پىيماو كوردو كوردستاندا، گفت كەتى پىياوان بىت لە جىيەجىنەنيدا درېغى نەكەم. بەيەك دل و يەك دەم ھەر دووكىيان بەدواي ويدا و تىيانوە.

دېسان رووی قىسەي تىڭىرنەوە:

- بەعسىيە كان بەتىكدانى گوندەكان ئەوە ھەشت نۆ مانگىيەكە پىشەرگەيان قايسە كانىيان شل كەردووە، ئەوەيان بۇ ئىمە ھەلىيەكى چاكە وەلى لە گەل ئەوەشدا دەبىي ھەموو گىانغان بىكەينە چاۋ، زۇر بە وردى و نھېنى و دلىسۆزى و بويىرانە وەكى پىيم و توون لە كاتى سفرەكە ھەرسىيەمان كارەكە جىيەجى بىكەين، ھەموو مىللهتى كورد ئىستا پىيىستى بەم چالاكىيەيەو دەبىتە بۇمبايەك و لە ژىر پىسى ھەموو خائنىيەكى كورد دەتكەقىتەوە.. بە قورباتنان بىم وريابن يە كەم ھەنگاۋ سەركەوتىنی دەۋى، پاش دوو رۆزىكە ھەر لېرە يە كەتر دەبىنېنەوە.

(٩)

((بىشى كورد))

((بىشى كورد و كوردستان))

((كورد لە راگوئىزان بەھېزىزە))

((واھاتن... پىشەرگە))

ئەمە ئەو دروشانە بۇون كە لە سەر دیوارە كانى دەر دەر بەر (مەنزوومە) و (ئەمنى شىمالى) و (ئەمنى شار) نووسرا بۇون، كە دەمپىرا بۇ دیوارە كان تامەز زەرۆي ئەو دروشە شۇرۇشىگىرەن دەست و پەنجەي رۆلە كانى كورد بۇو، لە سى لاي شار دیوارە كان بە رووی بەعس و جاشە كاندا هاتنە قىسە و زەندەقىيان بىردن، دەيەها نووسراوېش با بە كۆلان و

خۆر ئاوابون

لەبەر ئەمەش کە خودا مندالى نەابۇنى سىنگ و مەمكەكانى جوانى و تۈورتى خۆى مابۇو و نەگۈزىندرابۇ.

ئاورىيىكى ترى بەلاي خۆر ئاوابۇن دايىوه لە سوراتى ئاسمان بىتازى هىچى ترى بەرچاون نەكەوت، ئەويش لەو كاتەدا دەستى گەيىبۈرە دەركايدە سارادەكەي حوشەي مالەكەي، ئەجاردەيان پىيۆيىتى بەوه نەدەكەد، كە لە دەركاکە بەرات، چونكە دەيزانى كەس لەو دىوهە لە چاودەرۋانى ئەودا نەماواھ، سارادايى قولپى دەركاکە گېيشتە ناو دلى و ھېشاندى و خەفەتبارىكىد، لى هىچ چارەشى نەبۇ ئەگەر ئىمپۇ يىا سېھىنىش بۇ مالە بىنازەكەي نەھاتباوە، دەبووايە رۆژانى دواتر ھەر بۆي بىتەوه.

بە دەست و پەنمەي لە رۆزكەوە كليلەكەي بۇ كۇنى كردنەوەي دەركاکە برد، دەتöt لە ژيانىدا كليلى بە سوپىجي ئەم دەركايدە نەكەردووه، ھەرچەند بۇ كونەكەي رەوانە دەكەد لە دەرپەشى كىر دەكەد، لە نىشان شىكەنەن كەوتبوو، كە خستىيە ناوكونەكە.. ئەوسا دەركاى لە خەمەكانى خۆشى كرددوه.

٢٠٠٦/١٠/٢٨

وردە وردە شارەكە رووناكى لى دەبىرا، وردە وردەش خۆر بەرەو ئاوابۇن راكىش دەكرا، ئەويش دەتöt قاچەكانى قاچى ئەو زىندانىيەيە كە پىيۆندە و زنجىر كراوه ئەمەننەدە بەگەرانى و وردە وردە ھەنگاوى بى دەھاوېشترا، گەر ھەر كەسىك لەدواوەرە سەيرى بىكىدەيە دەركى بە گەرانى ھەنگاۋەكانى و شېرزەبى دەكەد.

خۆر لە ئاوابۇن نزىك دېبۈرە ئەويش لە مالە بىنازەكەي نزىك دەكەوتەوه، شارەكەيىش پەر رووناكى لى كەممەبۇرە.

بە دەم ئەم ھەنگاۋەنى، كە لە ھەنگاۋى شەپەر لىيەراۋىك دەچسو ئاپرى بەلاي شانى راستى دايىوه و سەيرىنەكى خۆرى كەدە، كە نىوەي لە ئاوابۇن رووچسو بۇو دەرورىبەرى خۆشى مەيلە سووركەردىبۇو، لەپىشەخۆيدا كەوتە دوان:

((ئاي ھاي بەخواي تۆش وەكى من لەبەر تەنهابى خۆتسدا رەنگت ھەلبىزپەكادەرەنگى خۆت بەرداوه، دىيارە تۆش ھەرۋەكى من خەمى تەنیابى و بىيکەسى دايىگەرتووى، بەرەو شوينىيەكىش شۆرەبىتەوه لەوېش كەسىك شىك نابەيت دەست لە ملت بىكەت و ماندۇويەتى ئەم گەشتە دوورودرىيەت بىھسېننەوە ئۆقەرىيەكت پى بىگىتى!، بۆيە كە ھەر رەنگ زەردو لەم ھاتووچۆيەدایت. تۆ لە من بىكەس ترىت و منىش لە تۆ بىكەستر... ھاي لە خۆمان غەريبىي...!))

خۆر كە پەر بەرەو ئاوابۇن دەچسو ئەويش زېتەر لە مالەكەي نزىك دېبۈرە وەلى ئەجاردەيان زۇر بەخەمگىنى و دلگۇشراوى، چونكە چاڭ دەيزانى كەس لە چاودەرۋانىدا نەماواھ، جاران كە دەگەيشتەوە ھەر كە تەقەى لە دەركاوه ھەلەستاندو لەكەل چۈونە ناو حەوشەوە ھاوسەرەكەي لە باوەشى دەگرت و ھېننەدە بە خىر دەھىنەيەوە ھەمۇ ماندۇوبۇنىكى لىيەتە كاندەوە، ئەمەندە تۈوندىشى بەخۆرە دەگوشى مەمكەكانى لەكەل سىنگىدا رەكەي دەكەد و ھەستى بەتۈوند و تۈورتىيەكەشى دەكەد،

شہیستان

جاده و ریگاوبان خویان لەبن ئۆینى رانەدەگرت، سەگىتى.. فيلباز.. بەدغەمەل.. ئۆين باز.. زمانلووس.. شەيتانى، وەها روشتە هيشتا بىز كەسيتىيە كەمى كەمبۇو.

ھەر لە شەويشەوە مىشكى كۆمپىيۇتمەر ئاسا بۇ ئىمپەركەمى بەرنامەيەكى ئامادەر خەزىنەرىدبوو، كە هيلىدى.. هيلىدى جادەكەي دەبىرى لەگەل رۆيشتنەكەيدا لەبەر خۇيەوە دەيگۈت: (وايدەن ئەۋەدى لە مىشكەمدايە بەهاتايىدەي))

لەدوا وشەدا قىسى براکەي كە لەسەر زارى كەسيتىكى كەدېپىي گەيشتىبوو بەبىرھاتەوە يالە گوئىدا زىنگا يەوه:

((ئەجارەيان چاوى واپىتەچى بەرم نەددەن، دىيارە زانىييانە من كەردووەمە، ئەگەر بەپەلە شتىك نەكەي بەم زۇوانە بۇز بەندىخانە گورەكەي شار دەمگۈزانەوە، خۇشت دەزانى لەوى ھىچ ناكىرى، بۆيە تاززو بىت درەنگە، ھەولەكانت بىخەسەر پىسى و كارى خوت بىكە تاكار لەكار نەترازاوه)).

خەيال بىرىدىيەوە وەكۆ ئەۋەدى رووبەرپۇرى وەستابىي ئاواھا لەگەلەيدا كەوتە قىسە: ((لە شەويشە خەمم بۇ خواردى و كارم بۇز كەردىت... تو خەمم مەخۇز، ئەم كارانە ھەر بەخۆم بىسپىرە، رىزگارت دەگەم...))

بە جادەكەدا دەرەيىشت پىلاۋەكانى دەتوت دەمى سەگەو قەپى لە رېخەلۇكى ئاژەل كىر كەردووە، وەها قەيتانى پىلاۋەكانى بە دواي خۇيدا رادەكىشىا... جاردەكەوتە بن پىلاۋەكانى جارىش وابسو وەكۆ تەزىيەنى دەست گەنجان لە ئەمدىيۇ ئەۋەدىيۇ پىلاۋەكىدابۇو. گەيشتە سووچى دىوارى لاي رۆزھەلاتى پۇلىسخانەكە، كە نىيۇنى بەشى دواوەي بەندىخانەبۇو، دانەوىيەوە بەدەست قەيتانى تاکىك لە پىلاۋەكانى هيلىدى... هيلىدى دەبەستووە بە چاوشىش دېقەتى كۆلانەكەي دەكرد: ((ئا... ئا... كەوتىن رېگەي دەرچۈرن فەيە..)).

ھەلسایيەوە سى ھەنگاوىيەك بەرەو سووچى رۆزئىساوای پۇلىسخانەكە لە رۆيشتنەكەي بەردا وامبۇو، رېك بەرامبەر سووچەكە داوهەتەوە.. بە پەنجەكانى

جادە و شۆستە كان لەبن پىيەكانى كوتالىيەكى نەرمۇنیابۇو، ھەنگاودەكانىشى مەقسىيەك بۇو بەمبەر و بەوبەرى خۇيدا كەرتى دەكەردن، كە دەگەيىشە كەن ئەوانكەسان، كە دەيانناسى وەكۆ ئەۋەدى بۇن بۇگەنى لېيىكەن دوورىيان لىيەدەگرت و بە يەكىان دەگۈت:

((ئەۋا شەيتان بە جادەكەدا دېت، دەبى ئاگادارىين خۇمان لەپېرنە كەين نەۋەكۇ بەزمانە لووس و شەيتانىيەكەي ھەلماخەلمەتىنى و خلىسكمان پېتپات و بانخاتە بن رىكىشى خۇى و بانكاتە دار دەستە خواتىتە كانى)).

((شەيتان بە شەيتانى خۇى دەرەقەتى نايەو، نايەوى شان لە شانى بەتات)).

((ھەمو پاش نىيۇ شەوانىيەك شەيتان دەچىتە خزمەتى و ئۆينى سېبەينىكەي لىيەرەدەگۈر.. تا پىادەي بىكت)).

((پەلامىزەي بەلاچاوى شەيتاندا كەردووە)).

رېكەوت لە پېنگەياندىنى كەسايەتى و لە بەسەرخاستنى خواتىت و مرازەكانىدا دەستىكى بالاى ھەبۇو، ئەمەشيان وايلىكىدبوو لەسەر ئىشەكانى مكۇرۇتىت. كە بېرۈكەيدەك ياخولىيائى جىيەجىكىدىنى كارىك دەكەوتە مىشكى كەنچامەكەي بە چاڭى بۇ دەھاتەوە، خۇشى نەيدەزانى ئەو نەھىيەنە چىيە وەها كارەكانى بەگوئىرى دلى جىيەجى دەكات و مەيسەر دېبىت.

خەلکە ناسياوەكە يالەوانەي بەسەر ئۆينى كەوتبوون، كە لەجادەو رېگاكانىدا دەياندىت، دوورىيان لىيەدەگرت و نەياندەويىت شان بەشانى تىپەرن. وايدەزانى ئەمە جۆرىكە لە رېزلىتىنە كەيفى پىدەھات و فيزى زلتە دەكرد.

زانی گرتوده باییگه یینینه نه خوشخانه فریاکه وتن.. بهم هات و هاوارانه و گومانیان
دەبپم...)).

له گەل جوولانی لیوه کانی موقەدم له هنوارا هەستى له خۆبپى و چاوه کانی له
مۇلەق وەستا.
- رازىمە.

- دەمزانى، ولامى رېك هەر له پىاري چاك و خواناس دەۋەشىتە و.. سىماي تۆ
لەوە ناوهشىتە وە رېگە له خىربىگىت.
- دەي كاکە موقەدم چەند پۆلىس؟!

- چە... ه... ندا؟ پەنجا پۆلىس.

دوو زەرفى مەيلە و قاوهىيى له باخلى دەركىشا، يەكىيان لەويكەيان ورگىنتر
دياربۇو، زەرفە ورگە كەيانى پىشتر دايىھ دەستى و گوتى:
- ئەمەيان بۆ پۆلىسە كانت هەر خۆشت بەسىريان دابەشى بىكە، ئەمەشيان.. هەر
خۆت.. ئا هەر خۆت بەجىا لاي مالى خۆتان چ دەيىھ خشىيە و چ بۆ خۆتان..، كاکە
كەيفى خۆتە؟ شىتىكى كەشان ماواھ حەزەدە كەم خواردىنىك بۆ پۆلىسە كان و
بەندىيە كانىش يىنم.. ئەمەشيان بەشىكە له خىرە كەمان.. وازانىمان پۆلىسە كان
پەنجا كەسن ئەي ژمارەدى بەندىيە كان؟

لىرىدە وەك دەستى له خەنخۇكە نرابىت يەكسەر بىيەندەنگ بسوو. وەلى لە
ناوهەيدا گوتى: ((قوربانىمان لە پىيئاوا ئەم داوهە داوه، گۈنگە دەستە گولە كەى لە
ئەمەيانە، يەكەمینەيان خزمەتكار و پىيئاواي دووه مىنەيانە، دەي شەكىك
بىشكىتىنە!)).
- الاحسان بال تمام.

- ئاي دەخۆش.. ديارە به هەشتى.. لە خىر و خىرات گەيىشتۇرى.. دەي
كاکە گىيان بەندىيە كان چەندن.. چۆنت پىيغۇشە نانە كە بۆ نيوەرپۇيىت يان بۆ ئىيوارى..

خەرىكى گىريدانى قەيتانى تاکە كەى تربۇو، به مىشكەنچەنە و چاوشىش مەزەندەو تەخىينى
لە كۆلانى رۆزئاواش كرد:

((ئەم كۆلانەشيان بەرەو گەرەكى عارەبان دەچىت، ئەۋىش ھەموسى كۆلانەو سەرەو
كۆتايان تىك ئالاۋە بۆ خۆبىزىركەن و شاردەنەو پېنەو پەسييە، كاباراي قاسىدىش بە
مەبەستى پەر رېگە خۆشكەرن ئاگادارە كەمەوە.

ياللاي لېكىد ورددە.. ورددە ھەنگاوه کانى جادە كەى دەبپى و مىشكىشى
كۆمپىيەتەريانە تەتەلەي پلانە كەى دەكرد.

تەنها مىزىك نىوان موقەدم و ئەھۋى كەردىبوو، چەندىشت لە سەر رووی مىزە كەى
نىوانىاندا ھەبۇو بە دەھەنەدە فرت و فيئل و ئۆيىنى شەيتانىيە و مىشكى كەپ قانگ دابۇو
ھىنندە ترىيشى يەدەگ لە گىرفانە كانى نابۇو، موقەدم رووی قىسە كانى تىكىردوو گوتى:
- چۆنە جەناب..! وائىمەت بىر كەوتۇتەوە، لە نيوەرپەكە كە لە چىشتىخانە كە
يەكتەمان ناسى گوتت دىيم و سەرداشت دەكەم...
- بەپاستى دەمەيىكە دەمۈيىت بىيەمە خۆمەتت، بەلام لەبدر سەرقالىم بۆم نەكراوه.
ھەرچەند لە سەر را زۆر ھېمەن دياربۇو وەلى لەمىشكەندا پەتىزىك بسوو
پەپە پېرى دەھات.

- ئەمەشيان بە بەر دېخىن... فەرمۇن ئەمرىك خۆمەتىك
- ئەھۋى راستى بىت، خىرە كەم لە خۆگەتتەوە.. پۆلىسە كانى تۆش بە شايىستە ئەھۋى
دەزانم، چونكە شەو و رۆز ھىلاڭ و ماندۇن.. مۇوجەشيان كەمە، بۆ تۆش سەر بەرزىيە كە
خىرە كە لىرە بىكەين، گومانى تىدا نىبىيە خىرە كە لە دىنادا بەر تۆش دەكمۇئى.

بىيەندەنگ بۇونى موقەدم ئەھۋى لە ناوهە بە قىسە ھېيىناو بە چاوشىش سەيرى دەمى
دەكرد: ((خۆ ئەگەر بىتۇ قىسە كەم رەتكاتەوە ئەھۋە رىسم لېدە كاتەوە خورى، ئەگەر
رازىش بسو ئەھۋە وەك مۇسىي نىيۇ ماست دەرى دەھىيىن و جلى پۆلىسييىكىشى
لەبەر دەكەم.. ھەركەسييەك گومانى لېمان كەم، دەيكەمه هات و هاوار فريامان كەمەن

((دەينووسى.. چۆن ناييتوسى، ئەدى برا دەرھىنان لە بەندىخانە خىرىنىيە؟! ئەگەر برا بە هانايى براوه نەچىت كى بەهانايى وە دەچى! دەرمانى ناوخواردنە كەش خىرى دەنۇوسرى.. ئەى چۆن! فرياد رەس ھەر ئەم، پىيمگوتبو ھەر بە دەرمانى بىھۆشى و خاوكىرىدەنە وە لەش، كەباپەكە بشىلى تا بۆ ھەموويان كارىگەرىيە كەھى وەك يەك و لەيەك كاتدا دەستپېيىكتا.. ئەى دەستت خۆش وەستاي كەباب)).

پۆلىسەكان وەها پارووى گەورە چەورىيان بادەدا دەتوت ترسى ئەۋەيان ھەيدە نان و كەباپەكەيان لە پىش ھەلېگەن، ملچەيى دەمى ھەندىكىشيان دەھات، نيوكاژمىرىيەك بەسەر خواردنە كە تىپەرپىسو كە سەرەتاي شەوييان لېبۈوه نیوه شەو و ھەرييەكەو لە شوينەكەيدا خەوي لېكەوت ياخو نوتکە لارى دەكردنەوە.

سوار ھەبۈوه لە سەرپىشتى ولاخ خەو بىرىتىيە، موقەددەمېيش لە سەرپىشتى كورسييە كەھى كەوتە خەوي. لە بەرامبەر موقەددەم شەيتانىك راپەرى، لە حەوشە كە بەسەر لاشەي پۆلىسە خەوتۇوە كاندا كەيىشته ژورى پاسەوانە كان و كىلىلى دەركە كانى بىردى. دەستى جلى پۆلىسى لەبېر براكەي كردو بەھارىكارى ھاولە كەھى بەسەرپىشتى خۆى دادا و ھەكى مۇوى ناوماسەت دەرىيەينا. دەلىن شاركەس بە كەس نىيە، ئەمۇي بە رېكەوت چاوىشى لېبۈوبى و اىزانييە پۆلىسەيەكەو ژان گرتۇويەتى و بۆ نەخۆشخانە دېغىيەنن.

٢٠٠٦/١١//٢٨

- شتىكى واى بۆ نىيورەن نەماوه ئىستا خواردىنيان بۆ دىت.. بۆ ئىسوارى چاكتە، ئاكىدارىشيان دەكەممەوە با نانە كەھى ئىسوارە نەھىئىن و بۆ خۆيان بىت.

- دەخۇش، چەند كەسىن؟
- بە ھەردۇو لایان ھەشتا كەس.
- با سەد بىت، خىر زىادىت چاكتە.. تا ئەوكات خوداھافىز.
- خوداھافىز.

خۇر بۆ رۆشىنكردنەوە نىيە كەھى ترى دىندا دادبەزى، تارمايى شەۋىش سەبر.. سەبر شارە كەھى لە باودەش دەگرت.. دەنگۇى ھاتنى كەباب لەپىش بلاپۇونەوە بۇن و بەرامى، پۆلىسخانە كەھى لە بەنەخۇن نابۇو، كە بۇنى كە بابى كەرم خانە كانى تامەززى پۆلىسە كانى بەجۇش ھېخىست، لىكاوى دەميانى ھينايە خوارى و كېفېر كانىيەن بە كەباب كەن، پشىكى بەندىيە كانىش گەرمماڭەرم رەوانە كرا، پشىكى موقەددەم و ئەمۇش لەسەر لايەكى مىزە كە داندرا.

- جەنابى موقەددەم تا نانە كە بەدەلمانەوە بنۇوسى ئەم بەھەر مۇ دەركەي گەورە پۆلىسخانە كە پىيەبدەن.

قسە كەھى تمواو كردو نەكەد بە نىمچە پىيەكەن يىنېيەكەوە فرمانى قەپاتكردنى پىيەدان.

- جەناب لەبەر ئەھى (زغتم) ھەيدە كەباپەكەي من كەم چەورو بى خوييە، لە گەل نەوەشدا بۇت ھەيدە دەستى بۆ درىېزكەيت.

- پەح.. پەح! كەباپى چاکە ھەر بۇنە كەھى تىيەت دەكتات.

- جەنابى كاك.. موقەددەم، برات دەزانى كەباپى بەلەزەت لە كۆئى ھەيدە، پىاو يَا نەيکات يائىشى چاک بکات. نۆشتان بىت.

- خىرى توش بنۇوسى.

- ئىنىشاللا.. ئىنىشاللا..

لە ناوهەشىدا ئاوها وەلامى ھەبۇو:

لہپگو

هەندىيچار ھەستى شەشم كارى خۆى دەكات، ھەنگاوه كام بۇ ئاودەستخانە كانى مزگەوتە كە چوون، كە دەرگاكەم كردەدە بۆتىكى كەسگۈن گەيىه كۈنەلۈتكە كام.. كە چاوم بە وىئىدى دەستە كە كەوت بەھەمان شىيە لەسەر دیوارى ئاودەستە كە كۆپى كرابۇو شەو چورەمىزىدى پېشىمبۇر چۈرەدى نەكەدەدەرەدە. مەراقى زانىنى نەيىنى ئەو كۆپى كەدنى ناو لەپى بەگو لەسەر دیوارى ئاودەستى ھەندى لە مزگەوتە كانى شار لەكىن پېتىپو و سەرى ھەلدىيەدە. كارەكە لەوە دەرچوو بۇ باليت ئىشى شىستان و كىلانە، لە دوبارەبۇونەوە كۆپىيە كە لەسەر دیوارى ئاودەستى گەلى لە مزگەوتە كان دەستى ئەنقەستى كەته ناوى و لەبەر شەۋەش كۆپىيە كە رىيکىيە كى تىيدا بەدى دەكرا لەوەش دەرچوو بۇ باليت لەبى ئاوابيان دەستييان بەديوار سېرىيەتەدە. بەبىرم دېت كە منداڭ بۇم دايىكم لەكەن خۇيىدا دېيردمە سەر مەرقەد و قەبرى پياواچا كان لەھە دەمدى ژنان دەستييان بەخەنە دەكەدە ناو لەپىان دەخستە سەر دیوارى مەرقەدە كە يائىلە كەى و كۆپىيە كەى لەسەر بەجىددەما، زۆر جاران لە دايىكم پرسىبۇر كە بۇ ژنان وادەكەن، دەيگۈت كورم مرازىيان ھەيە بۇ مرازى دلى خۇيان دەيىكەن، لى خۆ ئەمەيان دەستى بەخەنە نىيەمە مەرقەد و قەبرى پياواچا كانىش نىيە تا بىخەمە خانە كەى شەۋەدە.

واملىيەت كە بەلاى مزگەوتىكىدا رەتبۇومايمە ئىشى سەر ئاوم ببوايىمە نبوايى سەرم بەيە كدوو ئاودەستىدا دەكەدە، كە لە ھەندىيكاندا ھەمان كەدارم دەيىنېيە وە مەراقە كە دەبۇوە گۈيکۈرەيەك و نەدەكرايەدە.

من كارماھىندەم لە يەكىن لە فەرمانگە كانىي مىرى، ديارە لە بىرم چۈپۈو يَا ھەر مەراقە كە لە بىرى بىردىبۇومە كە لە پېشدا پىستان بىلەم، رۆزىتىكىان نۇوسراويىكىمان بۇ هات، كە پېتىنج كرييكارى كاتيان بۇ فەرمانگە كەمان رەوانە كردىبۇر، ماوەيە كى پېچىوو رۆزىتىك بەر دەستى دايەرە كە ھاتە لام و وتى شتىك ھەيە نازامن چۈن چۈنى بىلەم، ھەرجەندى دەكەد دوو دلىبۇر لە گوتتنە كە.. گۇتم ھەر چىيە كە بىلى تازە لەو ترازاواھ كە نەيىلىتى، لېم نزىكتىر بۇوە، خۆ ھەر ھەر دووكىشمان بۇوين لى زۆر بە ئەسىپاىي

ھەولەين جار، كە ناو لەپە كۆپى كراوە كەم لەسەر دیوارى ئاودەستى مزگەوتە كە بىنى لام و ھە كۆ گىزىدى گوللەمى بۇو كانى پى ئاسايى بۇو و بەھېچم ھەلنىڭ كەرت و بەكارى كەسيتىكى تام گىل و شىتۆكەم زانى. ھەر كە شەرالە كەم بەستايەدە لە بىرم كەد. لەوشارە تىيىدا دەۋىم ئاودەستخانە كەشتى تىيدا نىيە، لەبەر ئەھە بەتھۆي و نەتھۆي ئەگەر تەنگاو بۇويت چارت ناچارە دەبى بۇ ئەھە (قەرزى جۇر) بەدەيتەوە پېتىست دەكەت رۇو لە مزگەوتىك بەكەيت. لە خوا بە زىيادىتت رۇو لە ھەر جادەو كۆلائىتىكى شارە كە بەكەيت مزگەوتىك دەكەوتە پېش كە بەررۇز دەرگايىان لەسەر پاشتە، بۇ جىيە جىيەكەرنى ئىشى سەر ئاوا مەعەتلە بۇونى نىيە مەگەر وەختى نويىزە كان نەبى.. دوعاى خىرىشىيان بۇ دەكەيت، كە دەرگاكانىيان بە كراوە بىي جىيەيشتۇرە.

چەند رۆزىتىك پاش ئەھە دېتىنە چۈرمە ئاودەستى مزگەوتىكى تر دانىشتەم و دانەنىشتەم وىئىھە ناو لەپى بەگو لەسەر دیوارى ناو ئاودەستە كە كۆپى كرابۇر، ھەرچەندە كەدە كەپىستە كە پېسقۇزۇدەن لى ئەمجارەيان بەمەزەندە شتە كەم پى ئاسايى نەھاتەپېش، وەلى پېموابۇر ھېشىتا پېۋەندىيەك لە نىيوان كۆپى كەدە كەي ھەر دوو مزگەوتە كەدا نىيە. لەبەر ئەھە خىستەم مەل رىكەوت و بۇ ئەميانم جىتھېشىت، تەنها ئەۋەندە دەلىم ئەھە كەسە چۈن بىزى ھاتۇرە دەست بختە نىيۇ پىسايى خۆى و خەلکانى كەش، بۇ ئەھە ناولەپى لەسەر دیوارى ئاودەستە كە كۆپى بکات، ئاخۇ ئەھە رۆزە چۈن توانىيەتى نان بخوات. ھەرچۈنەك بۇ ئەمجارەشىيان لەبېرى خۆمم بىردىوھە يَا نەمويسىت زىياتر بېرى لىبىكەمەھو بىگە نەفرەتم لەو كەدەوھە پىسە كەد.

رۆزان ھات و رۆزىي و مانگ سووکە لە سووکە لە سالانى تەواو دەكەد، رۆزى بۇ پېسەيەك چۈرمە كە لە مزگەوتىكى دەھروپەرى شاربۇر، پاش چەند عەشەرە قورئانىيە ھەللىسەم، ئەگەرچى زۆر تەنگاوى سەر ئاواش نەبۇرم، بەلام ديارە وەك دەلىن

- من له خیزانیکی ههژارم، کەسم له خۆم ههژار ترو سەرگەردا نترو لیقەو ماوتر نەدیتییە، لەو کاتەی فامم کەردووە خۆم له ناو شەپى باوک و دايىڭىدا دىتۇھ، هەرچەندە هەراش دەبۈوم شەپى ئەوانىش گەورەتىر و قۇرۇتىر دەبۈو، نەشەدەزانى شەپەكەيان لەسەرچىبۇو، ھەمۇ بەيانيان له جىاتى ناخواردىن كە زۆر لە بەيانيشانىش نەمانبۇوه قوزە لقۇرۇتم دەرخوارد دەدرا.. كە ناردارامە (مەكتەب) يىش وەكو مەندالى خەلک رۆزىك چىيە پارەم يېئنەبۇو، لە مەكتەب مەندالاڭ دەدىت دەچۈونە (جانۇوت) و دەستيانت لە گىرفانىان دەناوشتىيان لە حانۇوتە كە دەكپى و دەياغخوارد، منىش دەستىم لە ناو كىرفانى بەتاللۇابۇو، سكم بەخۆم دەسووتا و لە ناولۇ بۇ خۆم دەگرىيام، ھەر ئەۋەندەم پىتىدە كە سووجىيەكە وە تەماشايىان بىكەم، چۈن شت دەكپن و دەخۇن، لەسەر دەلەم بۇو بە كە سەر ئەوساوا ئىستا شىتىكەم لەو ئېئنەكپا. ئەودى بەبەر دەواامى وەكىو سىبەر لە گەلەمدا بۇو شەپەكەي باوک و دايىكم و نەبۈونىيەك بۇو. باوکم ئەۋەندە خرالپ بۇو لە گەلەم دايىكم باسى ناڭرى.. چەندەها جار نىيەتى ئەۋەم کەردووە لە كاتى نۇوستىنى باوکم يَا نەخۇشكەوتىنى بە كىردىك بىكەمە گىانى و پەل پەلى بىكەم، ياخوت باليفىكى بىخەمە سەرددەمى و بىخىنكىنەم، وەلى لەوەيان دەترسام كوشتنە كەم پى تەواو نەكىرى و خرالپتىش يېتەسەرى. ئىپارەتەيەكىيان وەكىو ھەمۇ رۆزىانى تر باوکم كەوتە تىيەلەدانى دايىكم.. پاشان قىزى گرت و رايىكىشايە ئاودەستە كە، باوکم دەستى بە گو كەردو لە دەمچاواي دايىكمى ھەلسۇي..

منىش لە بىيەدەسەلاتىيان ھەر بە دەورياندا دەسۈورامە وە بۇ دايىكىش دەگرىيام. لە پاش ئەو كەرددەيە ھىينىدىتىر رقم لە باوکم ئەستۇرۇت بۇو و بىزىش لىيەدەرەدە، قەت دەكە باوک نەدەھاتە بەرچاوم، بىرۇكە كوشنىشى ھەر لە مىشىكەدا بۇو، بەلام دەمزانى دەرەقەتى نايەم بۆيە لىيى پەشىمان دەبۈومە وە، نازانم چەند پاش رووداوه كە بۇو رۆزىكىيان چۈرمە ئاودەست، دەمچاواي باوکم هاتە پېش چاوم و وازى لىيەنەدەھىنام، منىش دەستى بە گو كەردو ناو لە پە بەلايەكى رووپە وە نۇوساند، لەو كاتەوە ئىتەر خەدۇوم پېتەگرت، ھەرجارە شىپۇھى باوکم لە ئاودەست لىيەيداباوايە

ئەگەر خەلکى كەش لە ژۇورى بوايە نەيدەبىست كە پېمى گوت.. چۈرمەتە ئاودەست لەپىتىكى بە گو لەسەر دىوارە كە مۆركابسوو، يەكسەر ھەللىستامە وە سەرپى پاشان دانىشتمە وە، بە بەرەستە كەم گوت دەرگاكە داچەنە دانىشە، يەكسەر ھاتە زەينم كە ئەمە ئىشى يەكىك لەو پېتەنچ كەپىكەرەنەيە كە ماوەيەك لەو پېش بۇ فەرمانگە كەمان گواسترابۇونە وە، ئەمە ھەر ئەو گۈيکۆرەيە و ئەو نەيىننەيە كە سالاتىكە سەرقالى كەردووە وە لەكەنە خۆم سەرەي ھەللىدایە وە.

تەگىبىرىتىك بۇ كەدە كە لە خۆم و خۆى بەترازى كەسىتى تىيدا نەبۇو، بەياني بەرەستە كە ھاتە لام و تىيەكەيەندە كە لە پاش ھاتنە دەرەوەي فلانە وە چۈرمەتە ئاودەست شتە كە لەسەر دىوارە كە كرابۇوە... كابراكە بۇ بانگ كەدەم، چۈن لەوپىش رىكەتتوبۇين دەرگەي لەسەر پېتەدایىن.

زۆرم بەخىرەيتىنە قىسە خۇشان كەدە، لە پاشاندا پېم گوت فلانى من وەكى فەرمانبەرلىك قىسەت لە گەلەدا ناكەم، بەللىك وەكى باوکىك يَا مامىك يَا برا گەورەيەك، ئەگەر راستىم پى بىللىي زۆر ئاسايى وەرىيەك گرم و يارمەتىشت دەدەم، ئەگەر ھەر تەنگ و چەلەمە و ئارىشە يەكىشت بىيە ھارىكارىت دەكەم، وەلى ئەگەر نەيلەيىو لېم بشارىتىوھ ئەوكاتە من دەبە بەرپىس و تۆش كەپىتە كەن بۇ دەكەيت، وەرە پېم بىللىي ئەو ناو لەپ بە... بە گو كەرنە لەسەر دىوارى ئاودەستە كان بۇ دەكەيت، لە گەلەن قىسە كەمدا دېقەتى رەنگ و رووپىم دەكەد، ھەستى بە گۆرانى رەنگى دەمۇچاوايىكەد، وەلى خۆى نەھىتىنەيە سەر ئەمبارە و بىتاكاگايى لەم كەرددەيە پېشاندا، سەرم لە سەرەي ھەللىنە گەرت.. دېسان گەفتەم دايى، كە ھىچ لە ئارادا نابى، ئەگەر راستى دەرسەت بىللىي، پېش گوت كە سالاتىكە ھەستى بە و كەرددەيە كەردووە.. شاردەنەوەشى ناوى من وەكى برايەك ھارىكارىت دەكەم، داما.. وەكى كەوتتىتە ژىر بارىكى قورپىس يەكەر دەنەسەي قوللى ھەللىكىشاو گوتى پېت دەلىم، بەلام حەزەدە كەم لە خۆم و خۆت بەترازى كەسىكە نەيزانى، دەنەوايسىم كەردو ئەوسا گەفتەم دايى و كەوتە قىسە كەردن:

به دهسته گواوییه که م ده موچاویم مۆرده کرد، تەسکینی و هیۆربۇونەوەیه کم بە خۆشم دەدا.

کە بىتدەنگ بۇو، دیار بۇو قىسە کانى كارى تىكىردىبۇوم، منىش ويىستم بۆ ئەو دانىشتىنە دوو قۆللىيەئى ئىستامان دلى بىدەمەوەو رامى بىكمەو خۆشىيە كىش ئەگەر بۆ چەند ساتىكىش بىت بىخەمە دلىيەوە... بۆيە پىمگوت:

- دەزانى ئەو ئىپوارەيە کە باوكت واى لە دايىكت كرد، بۆ شەو باوكت دەموچاوى دايىكتى جوان شووشت و ماچى كرد. ليى پرسىيم و گوتى چۈن دەزانى وايىكىدووه. منىش لەوم پرسى ژنت ھىنناوه گوتى نە ؟ گوتى كە ژنت ھىننا ئەو نەيىننېيەت بۆ ئاشكرا دەبىت، ئەو نەيىننېيە کە تەنها ژن و مىردد دەيزانن.

٢٠٠٧/٣/١٣

لە گۆقارى (كاروان) ژمارە ٢١٦ سالى ٢٠٠٧ دا بلاۋىتىمۇوه.

تۇورەبۇونى ئاسمان

له شاره‌کهدا ئاسمان تۇرۇرە.. ئاوتۇرۇرە.. باتۇرە.. خەلکەكە تۇرۇرە بۇون، وايسىر لە دانىشتوانى شارەكە تىنگىبابو، كە براى دەركى بە دەركى بۆينەدەكرا بەھاناي يەكتىرىيەوە بىچن، هەندىكىيان ئاگەرسۇرە لە خۆم دۇورەيان رەچاو دەكىد، ئەوجا چ لە ترسان يالە بىي دەسەلاتىيان يالە حىزىسان بۇويت.

چەندەها گەرەك ئاوا بەبنە خۆيدا.. ئاوسەر پرەكەن كەوتبوو رىئى لە خەلکى ئەمبەر و ئەوبەرى بەستەكە بەستبوو، دەولەت بە دەولەتلىقى خۆى بەو هەموو توانا و دەسەلاتىيەوە بەرامبەر تۇرۇرىي ئاواكە دۆشامابۇ سەرى لىتتىكچۈوبۇ نېيدەزانى بۆچ گەرەك.. ياكام جادە شەقام.. ياخود كامە پەل بىكوتىت، لە بىي دەسەلاتى رۆيىشتىنى تەواوى نەبۇو.

خەلکى شارەكە واياندەزانى ئاوا ئاگەلە ئىزىز عاردىيەوە بۇيان ھەلقۇلاۋە دەرچۈوه، تابىيان ھېيىتەوە سەر رىئىگەي راستان و ھۆشىشيان بېيىتەوە بەرى، لافاودەكە ئەمەندە خەست و شىيل و قۇرۇاى بسو دەتسوت ھەزارەها كارگەي دۆشائى كونجى دەركىيان بەناو شارەكەدا لىخراوەتە سەرپىشت و فيچقەيان لىكىردوو و اشاريان بەبنە خۆدابوو.

كەلپەلى مالان لە بەفرگە.. جل شۇر.. نوين.. لانك بەمنالى ساواوه لافاودە دەيھىنان و دەيبرىن، ماشىن بەگەورە بچۈوكىيەوە شەپۇلەكان ھەلىيگەرتىبۇن.

لە گەرەكە كان شىلپەي خانۇو و دیوار بەسەرييەكدا كەوتلىكەن ھارە ھارپو ھازەد شۇرەي لافاودەكە تىكىيەدەدەوە.. ئەۋەيەكە دەلىن (مالان لە خۆى نەبۇو مىوانىشى ھاتەسەرى).

لە ئان و ساتەپەترسى و ناخۆشىيەدا كابرايەكى دنيادىتەي بەسالاچسوو بىي دەسەلات لە پىش خۆيەوە بەبۇلە بۆلەمە دەيگوت:

(١)

ھەور بە ئاسمانى شارەكەدا لە تۇرۇرىي ئۆقرەي بەخۇوە نەدەگەرت و رەش رەش داگەرەبۇو، ھەردەھات پەت ئاوسى پېتەدىيار دەبۇو و سكى پېتىر و گەورەتىر و قۇرساتى دەبۇو. پېتەچۇو چىتەر ھەوا نەتوانى بە ئاسمانىيە رايىگەيت.. ورده ورده سكى پېرى بەرە عاردى شۆرەدەبۇو دەيوبىست بىزىت. بۇرۇ چىلەنلىكى و رەش داگەرەنلىكى ھەورەكە دەتوت رەش و پېسى نېيۇ ھەناو و دلائى دانىشتوانى شارەكەيە دووكەل ئاسا بەرزىتەوە لە ھەورەكەي داوه كە رەشتىر و رەشتىرى داگەرەنلىكە دەيوبىست تۇفانىيەكى تە بايىنەت و پېسى و پاڭز بەيەكەمە رامالىت.. كاتى بروسك عاردى رۇوناڭ دەكەرەدەوە گەرمەي تۇرۇرىيە كەشى ھەر جارەكە كە لايەكى شارەكەي دەھەزاندۇ دەيوقاندىن.. ھەر بابا بسو لە شوينەكە خۆيدا بىي وىستى خۆى رادەچەلەكى و دەيگوت:

- ئاي باوکە ناوكم كەوت.

- واي دايىكە رەخانووەكەمان رما.

- دىيارە ئاخىرى زەمانەو كۆتابىي هاتنى ژيانە.

منداالانىشى لە كۆشى دايىكان دەپەستايەوە چاوبىان دەنۋوقاندىن و زىيەكەيان لىبەر ز دەبۇو.

تۇفانى (نووح)يىكى تربۇو لە شارەكەدا راپىبۇو و ھىنابۇويە ھەزان و ترس و لەرز، جىگە لەودى، كە دەتوت ئاسمان درايەو ئاوا لىدىتە خوارى واتەزائى لە بن عاردىشەوە ئاوا دېتەدەرى و ھەلەدقۇلىت، ئاوا لە راستايىيەكاندا دەگەيىشىتە چۆكان، تەۋزم كەوتبوو نېيۇ بۆزى زىرابەكان و قەپااغى سەرمەنھەلەكانى فىيدابۇ، زىرابەكان لە جىاتى ئاوا قۇوت بىدەن لە دەركى مەنھەلەكانەوە ئاوا وەكۇ نافوورە لە ژىرەوە بە بارستايى نىوەزەلامىيەك بۆ سەرەوە ئىقى دەكەد بەرەۋامىش لە ھىلەنجداندابۇ.

هیشتا ئەمبەر و ئەوبەرى بەستە كە بۇن و بۇنى شارى بە خۆوە نەدیتبوو كە لافا دەمیئىكبوو مىتۈرىيە كى لە زورگە كان و لە دەشتە كە بۇ خۆى تۆماركىدبوو، ئەندازىيارىتىكى خۆپسکى لىينەھاتوش بسو لە ھەلکەندن و قۆلکەرن و خوار و خىچكەرنى رۆخەكانى بەستە كە، كە شارە كە لە ھەردوو رۆخى دامەزرا، ئەو دەستىكى بالاى لە دوو بەشكەرنە كەيدا ھەبۇو.

بەستە كە لە رۆزھەلاتەو سەرى بەناوشارە كەدا كىدبوو، لە ھەندى شويىندا تەسکو لە شويىنيدىدا بەرین دەبۇوە، لە شويىنېكىدا بەراستى رۆيىشتبۇو و لەلاتىرييەوە نیوە بازنىيەكى بە شارە كە رۆخ بەستە كە دروستكىدبوو، پىشەھەي لە رۆزئاتاوى شارە كەدا دەرچىت زىڭزاكىتىكى كىدبوو، ئەوجا رۇوە دەشتە كە ملى بۇ درىتىكىدبوو.

لە شارە كەدا خانوو بە ھەردوو لاي رۆخى بەستە كە دروستكابۇو، لە ھەندى شويىندا نېيان دیوار و خانووه كان و رۆخى بەستە كە مەتر تامەتر و نیو دەبۇو، لە ھەندى شويىنىشدا وايلىدەھاتەوە جىڭگەي پىيەك دەبۇو، ھەلتكە بۇ ھاموشۇكەن بەو لىوارەدا دەھاتن و دەچۈون، لە ھاويناندا لە ھەر شويىنېكىدا بىيانويسىتايە دەيانتسانلىي پەنەوە، ۋەلى لە زستاناندا زىيە كى فى لىھاتوو بسوو، كە گوئى بەكەس نەدداد دەبوايە لە پەردىكەن بېرەنەوە.

سى پىد ئەمبەر و ئەوبەرى شارە كەي بېيە كەوە بەستىبۇوە، يەكىان لە رۆزھەلاتى شارە كەبۇو.. دووھەمینەيان رۆزئاتاوى شارە كەي بېيە كەوە گەيدابۇو، پەردى سىيەھەمینەيان لە ناودىراستى ھەردوو پەردىكە لەم دوا دوايىەدا دروستكابۇو، رۆزھەلاتى شارە كە ھەلەتوبەلت و زۇورگ بۇو لە زستاناندا، كە بارانى پەلەي يەعقولىي و سەر بەكلاۋە ئەۋىيى دەگرتەوە، يَا لە بارانى بە هاراندا.. لافاوى گۆرىنە ھەلدىستاۋ بىيەزىيانە رۇوە شارە كە ھەرەسى دەبىدۇ بە سەرپىشى ھەر سى پەردىكە دەكەوت و رىيى لە ھەلتكى ھەردوو بەرى شارە كە دەبەست، نەنىشتىبوايەوە نەياندەتوانى بېرەنەوە.. جار وا ھەبۇو شەو بەسەر لافاوه كەدا دەھات و دەبوايە لە مالە خزمائىيان بىيەنەوە.

ھەمووى خراپەي خۆمانەوا بەسەرماندا دەبارىتتەوە! بە گۆيرەي گوناھە كاغان بىتھىشتا كەمە، دەبۇو بەرە دەوردا سەمان بەسەردا ببارىت.. ئەوساگەر پاك ببۇينايەتەوە بۇ سەر رىيى راستان بگەراینايەتەوە!.

لەو حەلەدەلەيدا، ھەبۇو بۇ خەلتكە لېقەنە ماوە كە گىيانى دەھات و ھیواش ھەبۇو، كە جىڭگەي قايىبۇ ئاۋ نەيگەرتىبۇو و قۇونى تەپنەببۇو بەخەلتكە بىيەسەلات و داماوه كە پىيەدەكەنلى و لە پىشەخۆيەوە دەيگەت:

- بۇ خانووى خۆيان بلند نەدەكەد، نەياندەزانى رۆزى وايان لە پىشە... بايىخۇن.
ئەوانكەسان گۆيتىيان لە گىرفانى خۆيان دەزمارد و لافاوه كەش بەھەوەسیان ھارو ھاج ببۇو.

كە زاركى دوو كۈوچە يادوو شەقام بەرامبەر يەكتىرى دەبۇون لافاوه كە لە ھەردوو زاركە كە شىتتەن دەھاتن و ھەرچى يەكىان بکەوتايەتەپىشى گىسكىان دەدا، ھەردوو ئاوه شىتتە كە لەو سەرە كۈوچانەوە يان شەقامە كان كە دەگەيىشتەن يەكتىرى بەرانانە شەرە قۆچانىيەكىان دەكەد و قۆنکەرىيەك شەپۇلى تەمۇزماوى و تۈورەتىيان دروستىدەكەد، وەكە لافاوه كە مەبەستى بىي بلىت ((ئاواتان لىدەكەم و چاڭو خراپتان رادەمالم شەم كۆيىرم ناتان پارىزىم، ئەگەر ئازان دىئنە پىشى.. دىارە تىيىنگەن! ئەمە لەو پىشى ئاڭدارم نەكەنەوە! لە رۆزئاتاۋانەوە ھەلتنەسام و تىكۈپىيەك نەدا، لە رۆزھەلاتەوە خانوو مەرمەلاتىم بە بنەخۆنەدا.. پەرم لى ئەرۇوخاندىن.. كەند و لەندم پېرىنەوە و رىيى بەھەنەدەكان گۈزى و سەرەمەللىم لووشى قۇوقدان.. سەرم لە ئاقلى و بىيەقلان شىۋاند.. بىتدار نەبۇونەوە. منىش بەھەوەسى خۆم ئاواتان لىدەكەم)).

ھاروھاجى لافاوه كە بە كۆلأنە تەسک و تروسکە كان و خوار و خىچە كاندا ھورۇزمى دەبرد، دەتوت شۆفەل و دەبايە سەدامە كەوتۆتەكىيان كوردان و گوندىيان خاپور دەكەت و رايىدەمالى، ئاوها دیوار و خانوو بەسەر يەكتىدا دەرمانندو شەپەي لە ئاۋى لافاوه كە ھەلدىستاۋ دەكەر و خەلکانى سەرگەردان و سەر لىشىيواوتر دەكەد، ھەر ئەوندەيان پىيەدەكرا زۇو بەخۆ راپگەن و پەللى ژن و مندالىيان بىگەن و ھەللىن، ئەگىنا ئەنفاليان دەكەت و دەبىنە بەردى بىن گۆم.

گهر له پردى ناوهندىنه يانه وه تەماشاي رۆزه لاتى شاره كە بکرابوایه، رۆخى بەستە كە لە هەندى شوينيدا وە كو (ھيرقەل) سىنگى درېپەراندبوو و ئەمە خانووه كانى ئەم ليوارەش ھاتبۇونە پىشى، لى، لەو شوينانەيش كە رۆخى بەستە كە چۈوبۇوه ژورى دەتötتەن زەلامى برسىيە ياسىلدارە قۆپايتەنە ناوه وە، ئەمە خانووه كانى ئەمە بۆ ناوه وە كشاپۇونە وە، ماكى سالەھاي لافاوه كە ئەمە خوارو خىچىيە بەرۆخ و بە خانووه كاندا بەخشىبۇو.

ئەم بەشە بەستە، كە لەنيو شاره كەدا مابۇوه كەوتبۇوه رۆزئاواي پردى ناوهندى.. ئەوهشيان وە كو بەشە كەيتىز لە دەست كارىگەرى سروشت، كە نەخشەسازى خۆى لە رووى خوار و خىچىكىدن و بەرين و تەسکىيە و كردىبۇوي بىبەرى دەرنەچۈوبۇو. لافاوه كە ئەمە باشبوو لە رووخانىن و تەنفالكىرىنىدا جياوازى بەمالى كەسدا نەدەكەر، مالەخواو مالە بەندە خواي بىكەوتايەتە پىشى، ئەگەر بەرگرى خۆراڭتنى تىيەدا نەبوايە شتىيکى ھەرلىيە كردو مۇر و ئاسەوارى خۆى بەسەرياندا جىنەھىشت.

٢٠٠٧/٢/٥

لە گۇفارى (كاروان)دا بلاۋبۇتەنە.

خهوی پاش مهرب

ترسه که، و هک مهرگه ممدوش پیووه نوسابوو تهشهنهی سهره تانبوو له بير و هوشی له همناویدا رهگي داکوتا بيو به كوللي با بهتان ليينده ببوروه، زيانى ليکربوبوه هيلنچى دواي خواردنېتىكى گەنۈي ترشاۋ، هەناسەشى بركى دەكىدۇ كورت و درېزى تىيەدەكەوت وەكۈ شەو كەسەئى كە بەناو دوو كەلدا بپروات ئاوابوو.

خۇو و خۆراكى لە زىن و مەندالە كانيشى حەرامكىدېبۈرۈ، شەوان كە بە جووتە لە گەل زەنە كەيدا سەريان دەكىدە سەرسەرەين نەيدەھېيشت زەنە كە بخەوي، دەيىت دەبى تا من بە ئاگاڭىم نابى تۆش بخەوي، زەنەش وەكۈ هەمۇ شەۋانى پېشۈويان دەبوايە قىسە كانى وەكۈ قەوان بۆ لېيداتەوە، پياوەكە ماندۇرەن رۆز راكە راكە ناومال شەگەر بە شەۋىش نەخەوم دەفەتىيەم لە بەھىن دەچم، ئەوكاتە تۆش بە جارى سەرگەردان و لېقەمەوادەبىت.. تو بەخۆت ترسى.. زەنە كەشى نەبۈرۈ ناوهكە بەھىنى، لېنېشىتۇرە من چېكەم!، چاڭ نىيە هاوسەرىنتىم تا لە توانام دابى خەم و ئازارە كانت دەرىۋىئىنمەوە دەردت سوووك دەكەم، لى خۆزت وات لە خۆ كەردىيە ئەمۇدە تۆزلىيەدە ترسى يەخەي بە هەمۇرمان دەگۈرىت، كەس نىيە لە دەستى رابكتا، برا كەورەي هەمۇرمانە، پياوى چاکبە ئەم دالغە و خەيالاتانە لە مېشىكى خۆز دەركە، ئەگەر دەركە قەپات كەي لە پەنځەرەوە بۆت دىيت، ئەگەر هەر دەر دەر دەركە، ئەگەر هەر لېيمان دىيەن زۇورى، كەر بىكارباوایە مەرگم بەپىش مەرگى تو دەخست.. دەمەوى ئارامبىت و بخەوي چىت لە فىكىران رۇو مەچوو هەر شەو بىنەو بەردەيە ئەتتۈرى بە فەيز گەياندۇرە...

ھەمۇ جاران و هەمۇ شەوان، كە با گۈزى قىسە كانى زەنە كەي دوو بارەو سېبارە هەر بەرە دەر تەدە كەر دەر، كە دەيىگۈت، نا.. خەو بەشىكە لە...، خۆيىشى جەسارەتى ناوهەينانى نە كەر، خەو گچىككەيتى، كىيدەلى كە خۇوتەم جارىيە تر قىيت دەبعەوە، نا.. تا بۆمبىكى و خۆم پى بىگىرى ناخەوم، خەۋىش خزمى ئەمە دەچىت.

شەوانە كە دووبىار و سېبارى شەو رادەشكა ئەونەندەي مەملەتى و زۇرائىي لە گەل خەو نوجەكەدا كەر دەكىدۇ حەرامكى دەكىدۇ جەستەي بەرەو خاپىرونەوە دەبرەو وايىدەزانى

و هکو یه کنیک له رۆخى خەرەندیکە و رایانگرگتبى ئیستا نا ئیستا له دواودرا پالیکى پیوەدەندیریت و تورپ دەدریتە بنى بنییە و لەم دواوایانەدا ئاوا ژیانى كەوتبووه تاللووکە، حەوانە وە ئیسراھەتى لە بەر براپوو، زەندەقى چوو بۇو.. عارە له بنى پیتى خېببۇو ئۆقرەتى له ھیچ شوینىك نەدەگرت، رووی له ھەر شوینىك كەدبە دەيگۈت ئېرە ئە و شوینىدە كە شەوكەم پىددەگرىت، رووی له ھەر كۆپ دانىشتىنى كەدبويە پېيوابۇو خۇ غافلەكىدەنە و ھەر دېت و دېت.. لەكىنى سەيرۇ عاجباتى بۇو خەلکە كە دەدىت پىندە كەنین و دەتريقانوھە، لە بەر خۆيە و دەيگۈت ئەمانە فىل لە خۆيان دەكەن وەكى من ترسىيان لىيھاتووه وەلى لە بىر خۆيان دەبەنە وە، ئە وەنیيە هەندىيەكىيان كش و ماتو بىيەنگەن.. ئە وە نىيە هەندىيەكىيان روويان لە ئاسان كەدىيە و دەپارپىنمۇھە، ئەوا داوا له خوا دەكەن لىييان بەدۇر بگرىت و تووشيان بە تووشى نەكات و ژیانى رووناکىيان لە بەين نەبات.

رۆز بەرۋەز كېش و قەبارەي روو له كەمبۇنە وە گچىكە بۇونۇمۇھە دەكەد.. خواردن.. خواردنە وەكى جاران نەمابابۇو، قىسە و گفتۇگۆزى روو لە كەمى بسوو، ھەردەم ژیانى وى ھەورييەكى بۆزى چىلەن بەرى رووناڭى لىتگەتكۈپوو، نە بەكەس و نە لەكىن كەس دلى ئاواي نەدە خواردە وە، ترسى لە خەويىش پەيدا كەدبۇو، بۆيە بەرەبەرە خەوى كەمتر دەبۇوە.. يَا نەيدە وېرە بخەوى.. لە ھەر شوینى باس ببوايە ئە و باسە يَا ناوى گۈئى لېبوايە فشارى ھەلەدستا و جىيگا كە بە جىيەدە هييەشت.. گۈئى لېبۈونى ئە و ناوەي لېيەدە بۇوە دۇزەمنى باب كوشتهى. زۆر جاران خەلکە كە گوپىيان لىببۇو گوتبوو ئە گەر بىنام چ كات روم تىيەدەكتە دەمدايە بەر كۆللەي (بېنە) وە ھەرەتەم دەكەد و لە خۆم و دەدور دېخستە وە لە ئاقارانەم نەدە هييەشت، يان گوتبوو وايىدەنا بە زىينىتى چاوان بىيىندايەتە دەستم ئەو جا دەمزانى چىم لېيە كە دەنە چۈنم دەكەد پەندى زەمانە و دەبوايە تۆلەي باب و باپارانىش و ئە و خەلکە كە ھەموو لېبکەمە وە ھەقى كەسى لەكى نەيمەل..

دەرۋىشت، تەنھا بۇ ئەوھى پەرۇز رەشى تازىيەكان كە لە پىش دىوارى مىزگەوتە كاندا قايدەكرا نەيىينىت. ترسە كە ترسى ئەو دنیاي تارىك و مەنەبۈكە، حەسەلەي پى نەھىيەتبوو و چىقلادا نۆچكە كە كەنەپەر، گەر لە ھەر شۇينى دابنىشتا يە باسى مردىنى لېتكىرا يە دەيگۈت توخوا گەر باسى شتىكى دى نە كەن.. دە ئەو باسە بۇ قىسىمە كى خوش بىگۈرن، ئەگەر ھەر نا ئەوھى خىرا بۇيى ھەلدەستا و بەپىلەۋە كانى راندەگەيىشت.

ژيانە ئاسايىيە كەمە ماپىو و تالىدا گەرابۇو.. رووناكى لە دللى دەرۇونىدا كۈزبۈوە بىبۇھ شەوھ زەنگ، كە ئاسانى ژيانى رووناكى تىيەدا نەبۇ ھەيقە كەشى ھەر دەم تەننېكى تارىك بۇو، جەلەوي ھەلسەستان و دانىشتىن و گۈزەرانى جارانى لە دەستا بۇو، تىيەپاى لېبۇوە مەينەت.

لە رەقخ و لېوارى خەرەندىكەوە دەھەزىيەوە ھاكانا ھاكا بۇنى بىنەوە دەخلىيىكىت و عزرايىل ھەر لەپىتوھ تەوقى مەردىنى لە مل دەكەت.. خۆشى چاك لە خۆى گەيشتىبوو، چاكىش دەيزانى سەرى لە خۆى و لەئىن و مەندا ھاكانىشى شىواندۇوە، دەزمىزمىرى ژيانى بەسەفت و سۆۋ ئازارە كانىيەوە ھەر لە چىركە چىركە سورا نەوە دابۇو. درەنگانىيى شەو كە لەگەل خەوو خەونۇچكەدا ھەرودە كە شەوانى پېشىشى لە مەملەنەپەر، مەملەنەپەر لە ترسى نۇوستىن، چونكە نۇوستىن بە مردىنىكى گەچكۆكە دەزانى و زەندەق و زراوى لېچۈوبۇو و دەبىوت دەترىم لە خەوە كە مدە راست نەبە وە بېرم.. لەو حەلاندا ژەنە كەمە كەنەپەر خەويىكى خۇش، كە لە پىشىدا لە ئېشىكابۇو، ئېشىكىكە كە خەونۇچكە تىيەكەوت، ئېشىكىكە خۆشى و تىرىشى بوايە دەبىويە شەوانە تادرەنگى بىگەرتايە، ھەر لەپەر خاتىرى ئەوھى مىرە كە بىكۈتىتە ئىي جىنگە و بالنگانىيى ئاسوودە، لەگەل ئەو ماندۇوبۇونە رۆشىشىدا كە لە بەيانىيە كەمە دەپەر وە پەرۋانەيى دەم (با) لە جۈولە نەدە كەمەت، شەوانەش دەبۇرە ئېشىكگەر دەكتىزىر پەريستانى.. دەبۇرە دەكتورى دەرۇونى و دلنىهوابىي دەكەدەوە. جار جارە لە خەوە كەيدا نەرمە پېرخەيە كى دەكەد، جار جارەش پېرخە كەنەدەماو بەنزمىيى كى دیدا دەگۆپا، ھەر

بۇنى ئەوپىرە ئاو حە كایيەتە كان شۆرە كەرىتە دەبىتە خۆراكى ئەو دا كە دىيە ئەلە بنى بىنەورا كاشا وە مەممەكى راستى كەوتتە سەرمەمەكى چەپى و بە قەپىيەك بۆي دەبىتە تىكەيە كى چەور و ئاسان.

كەدەمە بەيانىيەن زۇر بە ئاگادەھات بۇيى دەبۇرە خەويى پاش مەرگ و ئىتە ئەو بەيانان چىز نەيدەوپەر خۆى لە قەھرى خەو بەدانەوە.

زۆر جاران ژەنە كەمە لەپەر خۆيەوە دەكەنە كەنەن يَا كاتى دەستى لە ژەنە جىرانىيەكى ھاوكۇنى خۆى گىردەبۇو ھەر بۇ سووكردنى بارى دەرۇونى خۆى ئاواھا دەكەوتە قسان.. خوشكۆكە لە گەنجىتى ئەو خەو روشتە ئەبۇو، دلى بە دەنیا زۆر خۆشىبوو زۆر بە قىسە گەفتىبوو.. پىاواي ناو پىاوان بۇو، ھەر كۆر و دانىشتىنىك ئەوەي تىيەبەوايە مەجلىسە كە بەرونەق و بەزەوقتە دەبۇو، لەگەل پىاوا ماقاۋلۇندا پىاوا سولخ و سولخكارى بۇو، لە شىن و شايىدا سەر دەستە ئەپىاوان بۇو، ئېستا كۈنىش بە دەگەمن بەشدارىيەن لە گەلدا دەكەت، خۆ ئە گەر بېچىش دوو قسان ناکات، ئەوە لە پەرسە شەدا ئەگەر لە شەرمى دەنیا بچىت، ئەوەش پېسوابى فاتىحە كەش تەھوا ناخويىت و ھەلدەستىت، وادەزانى عېرزاپەل ھەر لەھى رۆحى دەكىشىت! ھەر چەندە بە تەمەنلىش دەبىت زىتەر پېۋە دىيارە پەر ئۆقەرە ئامىنى و لە ھىچ شۇينىكدا ناخەويىتە، ئەو قىسىمەي زۆر پېنەخشەو زۆر لېيتىسا وە زەندەقى پېچۈوە، كە دەلىن لە مندالى بۇ جاھىلى لە جاھىلىش بۇپېرى لە پېرى كېيە؟ ئەوجا ئەو زەندەقى لە تاخىرە كەمە چۈوه، ھەر چەندى دەكەم و دەكەم پېنەكى لە كەللەي دەركەم.

لەم دوايىانەدا وايلەباتبۇو كە لە پىش مىزگەوتە كان چاوى بە پەرۇز رەشى پەرسە دەكەوت ئەتەشى دەچۈو وە كە ئازەللى چەمۇوش لىي دەرەپەيە وە تا بۇيىكابەوايە پېشى لە مىزگەوت و پەرۇزىيە رەشە كەمە پەرسە كە دەكەد.

ژيانى بەورادەيە كەيىشت لە دەنگ و رەنگى مەردن سل بکاتە وە لە ھەركۈيەك نىشانەي پەرسە مەردن ھەبىت لەھى دوور بەكەويىتە وە نەبىنرەت، ھەر بۇيە كە لە هاتوچۇونىدا رىيگەيە لە خۆ دوور دەكەدەوە بەپېشى مىزگەوت و كۆلانە كاندا

دوو ليوه کاني ده که وتنه لهرينه و ده توت زىي ئاميره کي موسيقاي و دله ريتھ و ..
دهنگىك وەك پېفۇو .. پفو .. پوو دەردەچوو جار دەتسوت رەژوو گەشەدەکاتە و دەبۈرۈھ
فوو .. ففۇوووو کە فووەکە لە ناودەراستى ليوه کانىيە و دەھاتە دەرى و هەردوو
لاقلۇچكىشى نۇرسابۇو يەكتىيە و ، دىسان دەبۈرۈھ پېخەو جاريش وابسو دەبۈرۈھ
فوولىيەردنە کە وەلى بەپىتى (پ) دەنگە کە لە نىوان ليوه کانىيە و دەردەچوو .

كاتىك هەمۇ نزەمە کانى بېشۈرى گۆر، دوو لرخى بىز كرد سىنگى بە
شىۋىيە کى نائاسايى بەرزۇنزم بۆۋە، كە لەۋەپىشى ئەم جوولانەي نەبۇ وەكۇ ئەو
وابۇ بۆرى هەناسەي شتىيەكى تىكە وتېي دەھاتە گىرپۇن .. ماسۇلەكە کانى ملۇ
گەردەنى دەھاتنە دەرپەرىن و دووشَا دەمارى پەنا گۆيىھە کانى رەپ دەبۇون و خاوا
دەبۇنە و ، رەنگى دەمۇقاوى شىن و مۇر ھەلدىگەرپا سووراتى تىدا كەمتر دەبۈرۈھ ،
لالغاوهى كەفي دەردا ، ئەم ھيندىتى ترسى لى غەلەبە بۇ خەرىكىبۇ جىيېھىلىت و
رابكاتە دەرى، لە چىركەيە كدا راكەي گۆر، دەستى خستە سەر نىيۇ چەوانى ، ساردى نىيۇ
چەوانى لىيدەبۇوە تەزۈويە كى سارد لەتۈرۈ كى سەرىيە و دەستى پېنگرە لەسەرلى
پەنجە كانىيە و دەرچۇر، دەتسوت جەستە بەر تەزۈويە كى كارەباي دوو سەدە بىست
قۇلتى كەوتىيە و رايھەزاند .. رايچەلە كاند وەكۇ ئەو كەسانە كە تووشى نەخۆشى
ئەعصاب دەبن و كارەبا يان لە سەرى دەدەن ... ئاواها راچەلە كاندە كە كارى لە ناو
مېشىكىدا كرد .. ھىورپۇنە وەيەك بەدەمارو رەگە كانى جەستە يدا گەرپا باوهشى لە
ژنه كەي وەريناو بەسینگى خۆي وەنۇسەند .

٢٠٠٨/٢/١٩

کورتیلہ چیروک

خەمى شەۋىڭ

له حهژمهت بی خهوييەکەی هاناي بۆ زنهکەی برد تا لاياليە بۆ بکات، که
ئەميان له گەرمەي پپخوهۇرى خەودابۇو، هانا ھەر ئەوندەي بە زنهکە كرد، که
پشته دەستىيکى خىواندى، وتى: ((توخوا خەوهەكم لى تىكەمەد)).
بەيانى، زنهکە زۆر بە پەرۋىشەوە رووى له پىاوهکەي كردو وتى: ((بە قورباٽ بى...
شەوە بۆ شەو خەوت لىئەدەكەوت؟!)). پىاوهکە ھەر لە حهژمهت شەوەکە ھەناوى پى
لە قسە بۇو، وەلى ھەر ئەوندەي وت: ((راست ناكەيت تو نىوسەعات خەوت بە^٢
قوربان نەكىدم جا چۈن خۆت بە قوربانم دەكەيت؟!)).

٢٠٠٦/٣/٢٠

لە نۇوسەرى نوى بلاۋېزتەوە.

سپما

پلهی فهرمانبهريتىيەكەی وايلىتكىرىدبوو، كە لە بازار و جادەو كۈوچەو كۆلانەكانى شاريان تۇراندبوو، مەگەر بە خەون يا بە خەيال قىمرەبۇوي ئەو دابىانەي بىكىرىدەتەوە، لە پىر دەردىيەكى كوشىنە يەخەي پېنگرت، كە لە خۆئى گەيىشت دەردى بىندەرمانەو چارەو مەفھەرى نىيە، ئەو جا كەوتەوە سوورپان بە جادەو گەرەك و كۆلانەكانى شار.. رۆزىيەكىان لەو گەران و سوورانەيدا رووبەررووى ھاۋەلىكى بۆوهو لېتىپرسى:

- چۆنە وا لە جادەت دەبىنم؟

- دەزانى...،

ئەو دەمە چاودەكانى، كە بە قۇولداچوو بۇون لە ناو قۇرتەكانىاندا وەكىو رادار بە دەرەپەرى سووراند...

- دەزانى.. دەمەوى پېش ئەوهى بىرم.. سىيماي شارەكەم بىيىنەمەوە.

٢٠٠٦/٤/٧

لە نۇوسەرلى نۇى بلاۆبۇتەوە.

خہم

پاریز

خەم

بىئەوەي ھۆيەكەي بزانىت سەرى دنيا لى وىكەاتبۇوه، وىكەاتبۇوه لىيى سەرى دنيا، خەم لە پەنجەي پىيەكانىيەوە تا تۈركى سەرى گىتبۇوه، لە تۈركى سەرىيەوە تا پەنجەي پىيەكانى خەمىلى يىدەبارى.

٢٠٠٦/٩/٨

پارىز

دكتورەكە پىيى وت دەتوانى ھەموو شتىك بخۇى تەنها خەم مەخۇ، ئەويش بە دكتورەكەي وت دەتوانم لە ھەموو شتىك پارىز بىكم تەنها لە خەم نەبىت.

٢٠٠٦/٩/٨

کانی

درک

کافی

خۆی خسته ئامېزى ژنېك بەو شومىدەي خەمى بىرەۋىئىتەوە، نەبىزانى كە ھەر ئامېزە كە بۇ خۆى كانى خەمان بۇو.

٢٠٠٦/٩/٨

دېك

دەستى بۇ گول درېڭىزلىك، دېكىك لە پەنجەمى چەقى.

٢٠٠٦/٩/٨

دله دهه

((!))

دەردى دل

ئەو فرمىسىكانەي، كە لە چاوه كانى دەھاتنە خوارەوە، ھەمۇنى بىز بەزمان
لىيىستەوە، سەرەراي ئەوهى كە لەۋەپىش تۈوشى دەردەدلى كىرىبوبۇ.. تۈوشى تەۋزىمى
خويىشى كەد.

٢٠٠٦/٩/٨

((!))

ئە... م، مى... د.

٢٠٠٦/٩/٨

پیشمه‌رگه

سه‌ریه‌ل

پیشمه‌رگه

- کوره‌کم هه‌تاماوم نه‌مردووم بانه‌وهی خۆم ببینم و به‌قسنه‌ی دایکی خوت بکه‌و
ژن بھینه.
- دایه‌گیان په‌یابنی دلت نه‌شکیئن، وەلیٰ ئیستا تو بېنەویکم بۆ بکرە، که کورد
رزگار بوبو ھەردۇو شاییان بەیه کەمە دەکەین.
- کوره‌کم دوعای دایک لە پەنای خوت بگرى، بەلام توخوا لە پیشمه‌رگایه‌تى پى
لە تەختەی چىروك نەنیي.

سەرپەل

- سەرپەلە کە رووی لە مىېرد مندالە کە کردو وتنى:
- کورم تو ھېشتا مندالى پیشمه‌رگایه‌تى ئەركىيکى قورپەو بەرگەی راكەراکەو
برسىتى و ترس ناگىيت. زۆر جاران عارد رادەيەخىن و ئاسمان بەخۆ دادەدەين ...
 - دەزانم.. دەزانم، بەردىش بالىقمانە.

ب...پ

دیل

بیسمیللہ

ب... پ

لەناو جەرگەی شەردابوو ھاوارىيىكىد:
- بىزى پىشىمەرگە.

دىل

پىشىمەرگە كە لۇولەي بېنەودكەمى لە قەپقەنەي سەربازە كە گىركىد.
سەربازە كە ھاوارىيىكىد:

- تو خودا مەممکۈزە يەك پىرە دايىكم ھەئە چاوى لمۇرىمە.
- ھەلسى! پىشىمەرگە دىل و زەللىل ناكۈزى.

بىسمىللە

پىشىمەرگە كە لە پەنا گابەرددە كە تۈورەگەي نانەپەقە ورددەكەي دەرھىنناو سەرى
مەتارە ئاۋەكەشى كىدەوە بىسمىللەيى كىد.

ڙام يهٽ

زام

زامی پیشمه‌رگه که زۆر سه ختبیو، شەریش زۆر گەرمبیو گولله بەگولله دەکوت،
زامداره که رووی لە ھەفالله پیشمه‌رگه کەی کردو و تى:
- توخوا مەيەلە بکەومە دەستى دوزمن.
- مەترسە يا ھەردۇو كمان بەيەكەوە دەمرين، يانىش بەيەكەوە دەردەچىن.

يەك

يەك لەيەكى پرسى:
- ئەوه چىيە ؟!
- پیشمه‌رگەنە ... شايى سەرگەوتتىيانە.

حکم

گوند

حاکم

حاکمه که برنهوه کهی به تمیشتیبه و هله په ساردو قله مه کهی دهرهیناو رووی له پیشمه رگهی پاسهوانی دادگا کردووتی:

- جه مه دانیبیه کهی له سهربکه نووه ..، پاشان رووی قسهی له تاوانباره که کرد:
- بؤدادگای شورشی کوردستان ثاشکرابوو تۆ چهنددها جار دوزمنت بردۆتە سه رماله پیشمه رگه و به گرتن و ئیدام کردن داون.. بؤیه دادگای شورش بپیاري خنکاندى دايت.

گوند

ریش سپییه کهی گوندی رووی له خەلکە که کرد و وتی:

- له سه ره موومان فەرزە، که پیشمه رگه هاتنه گوندی بیانخه و یئینه وه خزمەتیان بکەین.

دایك

باوک

دایك

دایك شههیده جهارگ سووتاوه که رووی له پیشمه رگه کان کردو و تى:
- من له داره تى دنیا يې تاقه کورپیکم هه بيو ئە ويش شههیدبورو، ئىستا.. هه موو
پیشمه رگه کورپى من.

باوك

شو بدزىيە و چەند پیشمه رگه يەك تەرمى شههیده كەيان ھىنايە و گوندى و
ناشتىان، بىنە وە كەشيان دايىه دەستى باوكى.. باوكەش دايىه و دەست نەوهى كورپى
شههيد.

٢٠٠٧/١/٢٤

(دار)

له (۲۱) کورتیله چیروکدا

- (۱۰) دار لەمن و لە تۆ مەلەوانترە.
- (۱۱) کە شوانەکە شەرتەکەی نەبردە سەر، (گۆچان) و غەرگەو پىلاۋەكەيان لى ستاندەوە.
- (۱۲) دار براي پشتىيى پىرە.
- (۱۳) بۇوك ژۇورى نۇوستىنى داري دەويت.
- (۱۴) كە دىتى دارەكە هەردۇو سەرى پىسە، دەستى بۇ نەبرد.
- (۱۵) سەرددەمانىيەك تەھنگى دار شۇوشە رۆزبىيۇ.
- (۱۶) دار، كەپە، دارتاش نۆتەكەي بۇ دروستكىدووه.
- (۱۷) گوئىز بەو گچەكەيىھى خۆى شۆرەتى بۇ دارەكەي پەيدا كردووه.
- (۱۸) كە زانى مالەكە سەگىيان ھەمىيە دارەكەي لمبىرنەكىد.
- (۱) (دار) يىكى بە چەند گەلايىھەك بەكىيەكت خۆزى و مالا و مندالەكەي تىيەدا حەواندەوە.
- (۲) مامۇستايى دەست بەدار كەوتە بەندىخانەي (محطة) وە.
- (۳) كابرا گوتى قوتان نىنە، دار بەدەست مامۇستاواه نەما، قوتاپىش كەوتە ھەلەكە سەما.
- (۴) دارىيەكى لە بازار كېرى و شوينە بەتالەكەي باخچەي پىپەكىدەوە.
- (۵) دارەكە سى سالەي تەمەنلى تەواو كرد، ئومىيەتى ئەۋەي لىيەدەكەد بەربگىي، لە پېپەكىيەكى لى پەيدا بۇو.
- (۶) لەوەتەي شەپە قىسەو شەپە مۇبايىيل و شەپە گوللە پەيدابۇونە، شەپە داركەوتتۆتە خانەي كەلەپۇرەوە.
- (۷) ھەمە بەيەك دار دەپروات، ھەشە بەدووان بەرپىيەدەپروات.
- (۸) خىتىيانە ناو دارە مەيتەكەو بەرەو گۆرپىستانىيان بىرە.
- (۹) ئەگەر دار نەبوايە كەشتىيەكەي (نوح) پىغەمبەريش نەد بۇو.

(۱۹)

بۆیه دارم خۆشدهوی، چونکه ئالائی کوردستانی لە بەرزى راگرتورە.

(۲۰)

من شوانم بەگۈچانە كەوه جوانم.

(۲۱)

دارەكەی پەللار کرد، گۇتى دىيارە پەللارم راستە، بۆیه بۆ ئايىندە تەقەتى کرد.

لە نووسەرى نوى ژمارە (۳۷) مايس ۲۰۰۷ بلاۆبۆتەوە.

تهذیح

تەزبىح

ژوره‌كە ببۇه نىمچە دىيەخانىئىك.. دايىشتوانەكەي بۆ مەرامى قىسىم
كەپتۈرىكەن دوو دوو و سى سى ببۇنە گروپ و سەريان لىيڭ نزىكىدبوّودو
قىسىمدا كەپتۈرىكەن دوو دوو و سى سى ببۇنە گروپ و سەريان لىيڭ نزىكىدبوّودو
نەبۇو.. دەمىيەك سەيرى ئەم گروپ و دەمىيەك سەيرى ئەم گروپى دەكەن، بە ناچارى
دەستى بۆ گىرفانى بىردو تەزبىحەكەي دەرىھىنار كەوتە دواندىنى.

زینده خهون

زینده‌خهون

له زینده‌خهونه‌که‌مدا مردبووم، له ناو داره‌مهیتیک و له مزگه‌وتیک دایانابووم تا
قهبر ئاماده دهیت.. له نیوان چاودروانی ته‌واوبوونی قهبره‌که هەندیک له
ئاماده‌بواواني ناشتنم به‌هەنجه‌تى نەخۆشى و کاريکه‌وه بزى دەخزىن و مزگه‌وتیان
چۆلده‌کردو به‌جييياندەھييشت، تىنها دۆست و هاولە راستەقىنه‌كانم مابۇونەوه،
ئەوانىش بەنورە شانىان دەكىرە بىن داره‌مهیتەكەو فرمىيىسىكى ئەمە كدارىيان
دەھاتەخوارى.

كاتىّ كە بۆ ناو گلکۆيە كە شۆريان دەكردمەوه.. ترسى قەبرو ئەو دنيا
رايچلەكىندم و له زينده‌خهونه‌کەم بە ئاگا هاتمەوه لە پىشەخۆمدا گوتىم ((دەبى
پىداچۈونەوهىك بەهاورىنىكەندا بىم و چاك و خراپيان لېكجودا بىمەوه)).

ئەودنیا

ماچ

مردن

ئەودىيا

گەرماكە داروبىردى سووركىرىدبوو ھەناسەئى ئادەميانى تەنگ و سواركىرىدبوو،
ئەويش ئارەقەي پشت ملى دەسپى و لەبەرخۇيەوە گوتى: ((ئەي لەو دنيا.. گەر
گەۋەتە شوينە گەرمەكە چۆنى دەگۈزۈرەنیم!؟)).

ماچ

ئەوندى خۇشدەويىست ھەموو بەيانىيان بەماچىكى لىيەدەكانى بە ئاگاى دەھىتى.

مودن

يەك بەيەكى گوت: ((دەزانى سەرى دنيام لى وېكھاتىتەوە)) ئەويكەش لېپرسى
((خىرە بىچى؟!)).

لەوەلامدا گوتى ((لە مىردن دەترىم و پارەيەكى قەبەشم پىكەوە ناوه)) ئەميسى
پىتىگوتەوە ((دەنا ھەر دەمرىت)).

ن

ڏ

خونچه

٤

باوکه که به کوره جهوانه کهی گوت: کورم نه کهنجیتی.. نه بونی خوش.. نه جوانی..
نه مال.. نه دنیا.. تاسه ر بُو کمس نامینیز.

٣

ژنه‌که مهمکی ده‌دایه مندالله ساواکه‌ی و بیر و هوشیشی له‌کن میرده
نه خوشه‌که سوو.

خونجہ

گول به خونچه‌ی گوت: ((به خوت مهنازه منیش سهروه ختانیک خونچه‌بوم))).

كۆتىر

هېۋا

بەسەرھات

كۆتۈر

كۆتۈر نىئە و مىيە كە دندوکيان لە ناودندوکى يەكتىنابۇو و ھەر بۇوغە بۇوغىيانابۇو.

ھىوا

كە رىچكەكەي گرتەبەر لەو سەرىيەوە ھىوابى تىئدا بەدىدەكرد.

بەسەرھات

((بەسەرھات)) ورده ورده چىرۆكى خۆى بىز (رۆزگار) دەگىزرايموھ.

دايک

ئاوينه

دایك

پیاوەکە گۆتى ((بۆيىه كە زەم خۆشىدەوین، چونكە دايكم لە تاييفەئى شەوانە)).

ئاۋىنە

كە چووه پىش ئاۋىنەكە، ئاۋىنە لە بېرى پىشاندانى سەر و سىماى، شىيتى ژيانى راپوردووى بەتال و شىرىنىيە و لە سەر رۇوە لۇوسمە كەيدا يەك بە دواي يەكدا وە كو فيلمى سينە ما بۆيى هەلددادىيە وە پىشانى دەدا.

٢٠٠٧/٧/١٣

لە گۆڤارى هەريمى كوردستان ژمارە (٤٢٤) لە ٢٠٠٧/٨/٧ بىلابۇتمۇدە.

لافاو

(١)

که لافاوه که ههستا هرچی که و تبووه پیشی به چاک و خراپیه وه به به هیز و بی هیزیه وه به خانو و خانوچکه وه به ریشه، گشتیانی رامالی و له کمندو قورتانی کردن.

(٦)

نابه جی و ناردهنه کان يه کیان گرتو به شار و شاروچکه کاندا لافاویان کردو، جینگهيان به پرسنه و رسنه نایه تی چولده کردو ههورازیش ده بونه وه.

(٧)

خدلکانیک له لافاوه کان ده تسان، نهود کو بیته لافاوه که می نهوسای شاری سلیمانی و پیتاکی بو خپکه نهود.

(٨)

توفانیکی (نوح) انه به ریوه.

له گزفاری (میرگ) ژماره ۲۷ سالی ثابی ۲۰۰۷ بلاوبزته وه.

(٢)

قسه راست و تاله کانی له قورگه به هیزه که هملقنه، له نیوان ههردو لیویه وه ده چو و لافاویکرد، ههرجی قسمه و قسملۆك و قسمه لوس و پوس و داتاشاراو که وتنه پیشی رایمالی و بیندنه نگی کردن.

(٣)

حقو حه خواز و راست و راستخوازان رزانه شهقام و لافاویان ههستاندو حیز و میزه کانی دایه پیش خوی و شار به ده رو شاپتیریان کردن.

(٤)

هزر و بیدی ثازاد و نیشتمان په رودر لافاویکرد، بیروکه می کونه په رست و بیر ته سک و ماستاوجی و کاره لاتر قه و چه کانی دایه پیش خوی و له بهستی ههولیری کردن.

(٥)

بیژی و هه تیمچه لافاویان ههستاندو راوه دووی پیاو و پیاوه تیان نا، ها له وی.. ها بوئه وی.. تاملى خوی شکاند.

مئی

٦

تازه بیوژن که تو بو له ته نیاییدا نهد حه وا یه و ده که وته فیکرانه و، ته نیاییه که خه میک بو و تهونی به دوریدا کیشابو و کاری کردبوه سمه هست و نهستی و بیروهوشیشی داگرتبو.

کچه کهی چوو بوروه ریی خوی و کوره کهیشی مالی خوی کردبورو. ئەو چەند
مانگەی کە تەنیشتى خوی بە چۆلی دەدیت، بەتاپىبەتىش لە شەوهەكاندا، ئەو
تەنیاپىه كەم بى هاودەمى لى دېسۈرە تارىكولسىھەلات و وايدەزانى جىزكەشى لى
خېرىپۈرەنەوە و ھەرچەندى دەكەد لەگەلىدا رانەدەھات و ئۆقەرەي لەبەر بېپىبو حەوانەشى
نە ماپىرو.

بیری له خو کرده وه، دهشیزانی هیشتا دلی نه مردووه پیویستی به پیاویکه تهنيایيه که بپرده ویته و هو.. جله رشه کانی فریداو روزانه تيفتيقه هی ده کردو خوی دانووساندبوو، به لکو زنیک.. که سیک بیت و قسه یه کی خیری به گویدا بچریتنی.

نیز

نیز

سالیک پتر بوو ژنه‌کهی مردبوو، حه‌زی له ژن هینانه‌وه بwoo و مۆزه‌مۆزی ده‌کرد، ههر جاری که باسی له گەل کچه‌کانیدا بھینایه گۆری، لیبی لا لووت ده‌بسوون و خۆیان مېر و مۆچ ده‌کردو ده‌يانگوت ((ناھیئلین و نارازین ژن بیئنی و قايل نابین ژنیکی که بیتنه جىنگەی دايكمان، هىچ ژنیک بە شايسته ئەوه نازانين بېيته دايكمان)).

ئەويش حەوسەلەی ئەو قسانەی نەماو رۆزى ئەو كچانەی کە مىردىان كردبوو له گەل کچه‌کەی مالىيدا داینان و پىسى گوتون: ((وابپارمدا ژن نەھىيەم!)) كچە‌كان شاگەشكەبۇن و نەيانھېيشت قسە‌کەی تەواو بکات ھەموويان بەيەك دەم گوتىيان: ((ئەلەمدولىلا)).

((بەلام...!))

ھەموويان بە بەلامەکه واقيان ورما و سەيرى يەكتريان كرد، پاشان سەيرى باوکيان كرددوه... .

يەك لە كچە‌كانى گوتى: ((بەلام))

باوکه قسە‌کەی دەستپىكىرددوه: ((ئەوهى مىردى ھەيە دەست لە مىردى و مندالى ھەلددەگرى، ئەوهى كچىشە مىردىناكاو ئىلەلاؤ برايەوه)).

ھەركە قسە‌کە تەواو بۇو نەبۇو، كچە‌كان بەرهە مالە مىردىان لىېزبۇونەوه، كاتى تىچاوىيىشى دايە كچە‌کەي مالىيى رووه تالە‌کەي شىرىن كردبوو.

لە گۆقارى (نووسەرى نوى) ژمارە (۳۹)ى ۲۰۰۷ بلاۆبۆتمەوه

فیلم:

خوّرای ده م که ل

پیڈاچونه وهی

که ریم دهشتی

تاڭكە : ئەمەشيان ھەر مەبەستە، مەبەستى دوور، مەبەستى بىـ دەنگى و

تەقىنەوە ...

ھيوا : بىرم كەوتەوە... دەبىـ بچم...

تاڭكە : لە بەدواكەوتن پەلە مەكە، بېپيار ئەنجامى گەرەكە...

ھيوا : سەفەرەكەم بېپيارە بۆ ئەنجام، ئەنجامە بۆ بېپيارە كانى دىكەم...

تاڭكە : ئەگەر بىنیت سلاۋى منى پىـ بگەيەنە...

ھيوا : مادامەكى ئەتۆ لە دلّم دابىت، خويىنى من گەرمى مەبەست دەبىـ...

تاڭكە : دەترسم.

ھيوا : ئەو ترسەش بەشىكى گەورەي مەبەستى من دەورە دەدات، ھام دەدات،

شکۇفەي قىيىم لە دوژمنان دەكەتەوە...

سەرىجى سەرەتا

ھيوا : وەرە گولەكەم با ئەو دلّمى خۆم بخەمە بەر شەنبای فىنلىقى قىسەكانى تو...

تاڭكە : ھەروايە، ئەم ژيانە بىـ ئەستەمى و زەھەتى تامى ھەنگۈينى نابەخشى...

ھيوا : ئىيمە دەتوانىن ئاسانى كەين، ئاسان كەرنى ژيان بەندە بەرگەكتىنى مرۆڤ...

تاڭكە : پىيم وايد ئاگرى مەبەستى دوژمنان بۆ ئەو ھەلگىرساوه كە گەمارپۇي شارەزۇوه مرۆۋاچىتىيە كان بەدن...

ھيوا : لەگەل تۆ يەكجار ھاوسمەرنجىم، چونكە ئەمن پىممايد ژيانىش ئەو جۆرە شارەزۇوانە لىـ بىرازىنى بەھاى نامىنى...

ھيوا : دەستەپاچەيى جۆرىكە لەو ھەولەمى كە دىزى مەبەستى قىسە كانما...

(بە نەرمى و لەسەرخۇبى)

زۆرم كۆرانى گوت

ھەموو تىيەكەل بە ھەوا بۇو

ئىستا شارەزۇوى ئەم گۆرانىييانە

مندالىيم زىندۇو دەكەنەوە...

هیوا : واي دهنا هیزه، مسو لهسهر دلی ئهواندداشین بايه که ئەم کاره نارهوايە دەكەن.

هاوسەفەر: کوا لو ئەو رۆژه‌ی، خۆ دەلّین ئەوهى بەردیکى لهسەر رېگا لابدا، کارىيکى گەورە دەكات، بەلام تۆ وەرە سەيرىكە چۈن ئەو ماخۇ مردييانە رېگا و بانىشيان نەھېشتووه! کانياوە كانىشيان تەقاندۇتەوە!

هیوا : قوربان پشيت فراوان بىت، پىشىننان گوتويانە ئەوهى يەكىنلىكى كوشت، خۆى كوشت! ئەوهى مالان كاول كات رۆزئى دىت مالى كاول بىرىت.

هاوسەفەر: بەراستى قىسە كانت بەجى و رىئىنە، كورە خۆ ئەوه گەيشتمە گوندى، ئاگام لە رېيى هەر نەما!!

سکىچى يەكەم

بەرپى كەوتىن

هاوسەفەر : ئەوه بۇ كۆي دەچىت كابرا، ئەوهندە بە پەلمىت.

هیوا : وەللا بەته‌مای سەفەرېكىم بۇ ئەو گوندە.

هاوسەفەر : ئى باشه تۆ ئىستا بويىتە خەللىكى شار، ج كارىيكت بەگوندەوە ھەمە؟

هیوا : بابە، ئەم دونيايە پىيوىستى بە زۆرستان ھەيە زۆر حەزىدەكەم سەرەكى لەو خەمانە بىدەم.

هاوسەفەر: بەخوا پىاوى، كورم دەۋى ئەمېزكە لە خەمان بىيىچتەوە؟!

هیوا : باشه دەلّىم تۈرمىبىيل بۇ ئەو گوندە ناچى؟

هاوسەفەر: تۈرمىبىيل زۆرە! بەلام ئەم پىيىمە نەگرييە قەددەغەي كردووە دەلّى نابى تۈرمىبىيل بىستەك لە جادە لابدات.

هیوا : باشه: ئەگر لابدا چى دەبى؟

هاوسەفەر: وەللا قوربان ئەو بنكە سەربازىيەمە لاي دەرىيەندەكە تۆپ بارانى دەكات، خۆرنگە خۆشت باش بىانى كە كۆپتەمرى نەفرەتىش لە ئاسمانى خۆى خوش نابى و دەلّىي بەكىرىتى گرتۇوه!

سکیجی سیہم

مالی مهندست

هیوا : له دهرگایهک دهادات، (دهرگایهک سهرهتای رووداوه کان بهیه کهوه گریی
دهادات و ثائیندہ بدیارداده کهوبت).

ئەوە كىنە ؟ : =

هیوا : خومنان - میوانی مامؤستاین.

کیمی جہنات =

هیوا : هه قال هیوا.

= : ئەها، فەرمۇو، فەرمۇو (بەزۈورىدە كەھۆي)

۱۶ : ئەم كاتەت پاش قوربان، چۆنن- چاكن...

= : یاخوا به خیرین، بہ راستی له کاتیکی باش هاتی، ئى براله چۆنی چۆن؟
دهنگ و باستان، هە والى شار له چیدا يە.

هیوا : وەللا بلىم چى، قوربان؟، نەھامەتى كەوتۇتە بىنە قاقاى ئەم خەلکە
ھەۋارە هەرمالىك بۇنى ئەوانى لى بىت تىك دەدريت يَا دەستى بەسەردا دەگىرىت،
پىاوانى بەدرەفتار بۇونەتە تاعونىك و بەرەلاي ئەو ناوهەكراون، يَا ئەۋەتە تاوانىكەت بۇ
ھەلدەبەستن، يَا بە بىيانويك دەتىگەن يَا لە خىت و خۇرایى تووشت دەكەن و دەتكەن بە
پەندى زەمانە. بە هەر حال بە ئاسانى وازت لى ناھىيەن، ھەمېشە بەپروپەرلىك دەلەتلىك
دەپشىنەوە دەلەتلىك لە ھەورييەكە دەبارن كە چىلەن و رۇشىتى خۆى لە مەرگى بى
گۇناھان سەندۈو، ئەمانە بۇ ئەو خولقاون كە بەختەورى مەرۇف ھەنخىن ھەنخىن بەكەن.
- ھەرجەندە سىشەم خۇش نىسە بلىم، بەلام لەمەر ئەھەن ئەنزاز و اەتارىك و

روونی، یه‌یانیان به‌ری بکه‌وم بؤیه حم‌زدہ که‌م بی‌انم خبّره که ته‌شریفت هنّاواه؟

سکیجی دووہم

کونڈ

هاؤسەفەو: دەفرىمۇ ھىپا باچىنە مالەوە تۈزى بىھسىيەوە ئەو جا بىرۇ؟

هیوا : گلهک مهمنون - خوا ئاگادارت بیت، دبى بچمەلای ئەو خزمانە، زۆر بە
باھامە، خاجاف :

هیوا : سلام و عه لیکوم - به خیرین، به خیرین... چونن چاکن... . عه لیکوم و سلام و سه رجاوان یاخوا به خیرین...

هیوا : سوپاست ده که، ئەگەر بزانی دەبىٰ مامۆستا لەم ناوه بىت؟
وەللا، واپازنم لىرىپۇو، ئەمەرۈكە خۆم بىنیم، شەو دەتوانى بىبىنى.

هیوا : ودللا قوربان چیت لی بشارمهوه، هاتوم ببم بهو مرؤفه که ساله هایه له ناخدا خمونیکی ئەرجەوانیبیه ببم بهو کمسه که له میزه مندالیمی به ئائینده بەستۆتەوه.

هیوا : ئى برا باشە، ئەدى ئىستاکە چیت؟ هەر لەو مرؤفه به جەركانەنیت کە ھەمیشەگیانیان لەسەر دەستە؟ دیارە ئەو وەلامەی بۆم ناردبووی بەددەستت نەگەيشتۇوه؟

هیوا : ئى برا باشە تۆ ھەر لەسەر کارى نەيىنى خۆت بېرىتى و بەردەوام بىت. چونكە ئىمە زۆر پىويسىتىمان بەتۆ ھەقالەكانى دىكە ھەي، كە لە ناو شاردا ئىش بىكەن کارى ئىيۆ لە ناوشاردا لەكارى ئەوانى دىكە زەھەت ترە، ئەھەدی کە نۇوسىبۈوم پەيپەوي بىكەن و جىبىھەجىي بىكەن؟ ھەقال (باھير) و ھەقال (ئازاد) يىش لەو بەرى رىيگاكە و بەيانى پىكەوە بگەرىنەوە بۇ ناو شار ھەقال (ئازاد) يىش لەو بەرى رىيگاكە و بە تۈرمىتىل چاودپىتەن دەكات.

هیوا : بەلى زۆر چاکە. بەرژەوندى چۆن دەخوازى و دەكەين.

- دەك ۋافەرینتەن لى بىت، ئەمەيە رەشتى مرؤشى راستەقىنە. نۇوسراو و بلازكراوه كانىش بەسەرشانە كانى شار دابەش بىكەن.

هیوا : بەلى قوربان، بەچاوان

سکىچى چوارم

بەرەو شار

باھير : ئەودته له دوورەوە بۆنى ئەو كۆچە و كۆلاتانە دەكم کە بۆ يەكەمین جار مندالىمی لە باوداش دەگرت، بۆنى رووبارو باخ و درەختە كانى شار دەكم، دەزانم شار ئىستا کە تەمى گرتۇوە بۆنى زىيانى لى دى، ئاي شارەكەم...

هیوا : با ئەو خەونانە، خەونى شادى بن، خەونى رووبار و خەونى سامالى بن، با ئەو خەونانە بەرگى نائۇمىيەلەي لە جەستەي ئىمە ورد ورد رامالى...

باھير : نۇوسراوە كان زۆرچاڭ و لە شوپىننەكى تەقەت بشارنەوه. دەترسم ئەمەرپەكە سەيتەرە كە ئاڭرى گرتىي و توندېي؟

هیوا : ودللا منىش ھەرواي بۆ دەچم، بەلام ئىنىشائەللا رېي گومان پى بردىان لىيدەپىرين.

پەيام : كاکە زۆر مەلعونى! رەنگە ئافرەتكانىش بېشىكىن، دەبا جارى بگەينە سەر رىيگاكە، بىزانىن ھەقال (ئازاد) چى پىيە دەربارەي سەيتەرە كە، چى دەزانى؟

باھير : كاکە ئازاد، ئەم كاتەت باش، ئەرى ھەوالى توندوتىشى سەيتەرە كە چۆن بۇو؟

ئازاد : مام ناوهندى بۇو، ھەروا دەبى.

هیوا : كاڭ ئازاد ھەندى بلازكراوهمان پىيە لەبەر سەيتەرە كە چۆن بشارىنەوه؟

ئازاد : بىياندە دەستم؟

پەيام : من دەياغخە با خەلەم...!

ئازاد : نا... بابە، نا... لە لايەكى دەركاكەي دەشارمهوه، (وەرياندەگرى و لەنیتو لادرگا يەكدا تەقەتىيان دەكات).

سکیجی پنجم

حالی پشکنین

سکیجی شهشم

هامشئکردن

هیوا ئەو نامەيە دەخويىتەوە كە بۇ ئەو هاتووە

باھیر : باراپەزىز - ھەۋالى تىكۈشەر كاكە (هیوا)
سلاۋىتكى شۆپشگىرانە.

پىويسىتە چوست و چالاک بن و پەيودىتىان بە ھەۋالانى تازە بىكەنەوە، بۇ
مەسىلەي چاپ و رۇنىوش ئەوا خۆتان جىبەجىي بىكەن، داوات كردووە بىي بە
پىشىمەرگە؟! ئەوكارەت تۆئەنگامى دەدەي كارى پىشىمەرگايەتىيە! ئېمە بەبى
رىيکخراوى ناوشار ھىچمان پىتناكىت، مانەوتان و دەست بەكارىوونتان لە ناو شاردا
زۆز پىويسىتە، ئاگادارتانىن. لەگەن باھiro پەيامدا دەست بەكارىن، ئىتر خۇشىتىان و
ھەر سەركەم تووبىن.
(لە دەرگا دەدرى)

باھیر : ئىوارەت باش.

هیوا : گىانت باش، باشتىر، قوربان ئەمە مامۆستا ئىمە كردووە بە سەرىشك بۇ
مەسىلەي چاپ و رۇنىيو (دەست دەخاتە نىيۇنانەكان و كاغەزە كە دەردىيەن)

باھیر : بەراستى شوينىتكى چاكە.

هیوا : ھەرجەند ئاگادارى خۆمان بىن ھەركەمە؟

ئەمنىڭ : (بەھىسا كەرنەوە) لادە ئەم لايە؟ لەگەل ئىيۇم نىيە؟

باھیر : كورىنە، تۆ بلىنى ئىخبارىيەك نە كرابى؟!

هیوا : ئەگەر دەزانن، خراب تۇوش دەبىن! با ورده ورده دور كەۋىنەوە!
ئازاد : ھىچ مەترىن! ئۇوانە ئەمە ئىشىيانە! كەس بەكارى ئىمە نازانى خۆتان
شىپزە مەكەن.

پەيام : راست دەكەت، دەبا خۆمان نەشىۋىيىن؟
(وردە وردە لييان نزىك دەبەوە)

سەربازىڭ : وەرنە خوارەوە?
(دەست بەپشکىنى تۇرمىلە كە دەكەن)

سەركەنەوە ھەۋىيە كەنتانم بەدنى؟
(ھەۋىيە كانى خۆيان دەردىيەن)

ياللا بىۇن

هیوا : الحمد لله، نەجاتىمان بۇو، واى ئەگەر دەرگاي لاي شوفىريان دەكردەوە!
خوا عالىيمە پىستەمان دەچووه دەباغ خانە!

باھیر : ئازاد، تۆ بەيانى بلاۋى كراوه كان بۇ دوكانى (هیوا) بېبە؟

ئازاد : بەلى، باشە، بەلام دەبى لەم جۆرە كارانددا ورياو لەسەرخۇبىن!!

باھير : زۆرچاکه، دەبا بىزانين (ئارەزوو) خان چى كردۇتەوە؟ چونكە خزمىيکيان
ھەيە، كە بەزنان لەگەل پاسەوانى دائىرىكە تىيکەلنى، پىممايىھە هەر لەم رىيگايە و
دەتونى رازى بىكات! بۇ خۆشى پاسەوانەكە، كۆنە پىشىمىرىگە يە!

ھيوا : دەزانم جىيى مەتمانە و بپوايە، بەلام پياو دەترسى بانفرۇشى؟!

باھير : نەخىر پىممايىھە لەوان نىيە، جىيى مەتمانە يە.

ھيوا : بەچى دەزانى؟ ئەم بپوا پىنگى دەنەت چۈن پېيدا كردۇوە؟! دەزانم تەنگى ئەم
خالىيە بەلام...

باھير : (ئارەزوو) زۆر ژىرو وريايىھە جىي بپواپىكىرىدىمە دابىنى رووداوه کانى
كىدووھو رېتى رىزگار كەنەشى بۇ پاسەوانەكە دابىن كردۇوە!

ھيوا : باھير، خۇت دەزانى ئەمە سەرەتاتى كارى ئىممەيە، دەبى زۆر وردىن و
ورىابىن و سەرەتامان بەھىزىيەت ھەر شىكتىيەك، شىكتىيە بۇ ھەموو لايەك.

باھير : پاشمان بە مرۆقى دىلسۆز ئەستۇورە، ھىچ نابى ئىنسالالا، ئەوا ھەقال
(فەرىدون) يىش تىيگەياندۇوھ سەرىيىكم لى بدا، تۆش سەعات سى لەسەر وادى خۇت
بەخۆ بە(لادە) كەت وەرە، ئەوسا پىت دەلىم چى بىكەين.

ھيوا : من ھەميشە ئامادەم، دلىاش بن كە (ئاكو) و (ئارام) يىش لەھەمان كاتدا
ئامادەبن.

ھيوا : زۆرچاکە، ئىستاكە من رۆيىشتىم، خواحافىز.

ھيوا : كە بەيەك گەيىشتنىن، دوا بېيار دەدەين خوات لەگەل.

باھير : برا، من بۇ ئەوھە تۈرىم كە پىتىان بلىيم، ھەقال (ئارەزوو) شەكارەكانى
خۆى وەكى پىيۆيىت ھەمۇي تەمواو كردۇوە.

ھيوا : بەر لەھە قىسە بىكەي شتىيەك ھەيە حەزەكەم پىتى بلىيم ئەگەر راتان
لەسەرە؟

باھير : فەرمۇو بىزامن چىيە؟

ھيوا : من واي بە چاك دەزانم بۇ كارى ئەم شەومان شانەكانى (ئاكو) و
(ئارام) يىش ئاكاداربىكەينەوە با ئەۋايىش ھەر ئەمشەو چەند نۇرسراویك بلاوبىكەنە وەو
چەند دروشىيەك لەملاو لەولا بنووسىن، چونكە ماوەيە كە چالاکى لە ناو شاردا نەماوە و
رژىمېش دەمىيەك ھېچى نەديوه شارىش كش و ماتە، بىزىيە ئەگەر بېيە كەوھە ئەم كارە
ئەنجام بىدەين شتىيەكى باشە!

باھير : منيىش لەگەل راكەمى تۆمەو بە پەسەندى دەزانم.

ھيوا : خۇتان دەزانن كە دوو رىززماوه بۇ يادى سالرۇزى خەباتى چەكدارىمان، جا
ئەگەر چەند دروشىيەك بەم بۆنەيەوە ھەبى خراب نىيە! دروشىيەك كە گىانى بەرگەو
داكۆكى كەن بختاھ بەر ئەم مەرقانەي بۇ ھەتاو دەچن.

باھير : بەراستى لە جىيى خۆيەتى! دەبوايە من وەبىرت بىنەمەوە...

ھيوا : ها، ئەمە ھەندى لەو دروشانە، لە رىيگا دابەشى بىكەو ئەگەر خۆشت
شتىيەك ھەيە، باشتىيش وايە، كە لەو شويىنانە دورىكۈنەوە كە ئىممە دەچىيىنى
خۇتان باش ئامادەكەن و گۈل و گۈرچ و گۈل و وريابىن، ئەوانەي بۇ ھەتاو دەچن دەبى
بەرگەي سەرماو ئازارىبىگەن.

سکيچي حەۋەم

بىرۇباوەرى كوردايەتى ئەنفال بىكەت، دەبى ئەم چالاكييەمان دەنگۈيە كى ئەوتۆى
ھەبىت چۆكىان بشكىنىٰ و زەندەقىان بىبات و ھەموو بىرۇكە بۆگەنە كانيان پۇچەل
كاتەوە دو واسەريانلى بىشىۋىنین بە ئاسانى نەيەنەوە سەرەخۇ، ئەوجا لە چاوى منتان
كەۋى!^{۱۶۶}

ئارام (رۇو لە باھىر دەكەت) كارىكى ترمان نەماوە، كاكە (ئاكۇ) مىن و توش
لەسەر وادەكە خۆمانىن.

ھیوا : بېيارە داومانەو، تەواو شتىكى كەمان نىيە.

ھیوا : بېيارى تىئەمە چۈنە؟

باھىر : هىچ گۈرانىتىكى تىدا نىيە.

(ھیوا چەندە كارتونىتىكى سابۇن دەخاتە بەردىست)

ھیوا : كاك (ئارام) ئەم كارتۆنە ھى تۆيە لەگەل (ئاكۇ) دابەشى بکە.

(سەرى كارتۆن ھەلددەنەوە - قوتى بۇياڭى تىدايە).

ئارام : بەپىسى بېيار كارەكاغان بە جوانى را دەپەرىتىن، دەچمە ھەمان ئەم شويىنانەى
كە بۇم دىيارى كراوە.

باھىر : زۆر چاكە.

ھیوا : لە ھەموو شتى زىياتر وريابىي و ئاگا لەخۇز بۇونە، چونكە ئىيە تەنەن
مولىكى خۆتەن ئىن و بەس!

ئاكۇ : ھەلبەتە، دلىنايىن... دەبى وريابىن و كاتەكە ناسكە!

باھىر : قورباتنان بىم دار و دىوار لە رېيىم پېكەن، رېيىم ئەنفالى بۇ چۈوه سەر...
گوندەكانى ويرانكىردىن، پىشىمەرگە دور كەوتۇونەتەوە، خەيالى خاودە ناتوانى

(هەموو قولە کان خەریکى دروشى خۆيان بۇون - رېزىنە تەقەك بىسلىرى)

ئاڭۇ : كورىنە من پىّكرا، ئاخ... ((بە بىرىندارى را دەكتەر لە دەركايدى دەدە))
خۆمانىن بىكەوه... فريام كەون بىرىندارم.

خاوهن مال (شىرگۇ): شپزە مەبە، وەرە زۇرۇھە (وەزۇرۇ دەنلىنىن) دلىيائى دەكەن، كە هەر ئىستاكە دكتۆرى بۇ دىنى، يەكسەر بەپىتەكەھۆي، شىرگۇ لەبەر خۆيەوه دەلى: پىويىستە يارمەتىيە كى چاڭى بىدەين، چونكە لەپىي شەردەن و لەپىي ئىمەوه واي بەسىرەتاتووه... دەكتەر مالىي دكتۆر بەدەم لە دەركادانەوه... ئەم دەركايدى بىكەنەوه (يەكسەر وەزۇرۇ دەكەھۆي)، دكتۆر گيان بىرىندارىكىمان ھەيە ئەگەر تۆزى بەخىرايى ھىمەتىيەكت كەدبوايە باش بۇو... .

دكتۆر : بەسىرچاۋ، باكەل و پەلە كانم بىخەمە ناو جانتاكەم و دەرەزىن (تۆزى خەریك دەبىتىو...)

شىرگۇ : سۈپاست دەكەم، بەراستى كارىيەكى مەرڙانەو نىشتىمان پەروردانەيە.
دكتۆر : ئەمە ئەركە ئەرك كاڭ شىرگۇ، پىويىستە ئىمە لە ئاستى ئەم جۆرە ئەركانەدابىن، مالىي منىش ھەمووى ھەر ھى ئىيەھەم مالىي ھەمووانە... ئەگەر دەزانى نارحەتن ودرنە مالەكە ئىمە، كەس شىكى بۇناقى... .

شىرگۇ : سۈپاست دكتۆرگيان- ئەگەر واي پىويىست كەر دەيىيەن!

دكتۆر : ھەتا لىېرەش بىت ئەوا سەرى لى نابىم و سەردانى ھەر دەكەم.

ئاڭۇ : دكتۆرگيان زۆر سۈپاست دەكەم، ئەم چاڭەيە تۆ فەراموش ناکىرت.

شىرگۇ : دكتۆر سەبرىكە خۆم دەتكەيەنم.

دكتۆر : سۈپاست دەكەم، لايى (ئاڭۇ) بە چاڭتە، ئەزىزەتى ناوىت.

شىرگۇ : من حەزىز دەكەم بەپى نەرۋىت.

دكتۆر : ئارەزووی خۇتانە، فەرمۇو بابرۇزىن؟

سکىچى ھەشتەم

(پلانى كار)

(شەو ھەرشانەو لەو جىيگەى بۇرى نىشانكراپۇ لەسەر پلان كەوتىنە جەوجۇل)
(باھير و فەرەيدۇون، ھيواش (لادە) كەلىدەخۇرى بەرەو شوئىنى مەبەست
دەچۈون)

فەرەيدۇون: كاڭ ھىوا تۆ ترۆمبىلە كەت تۆزى لە دوورى دەركاڭە راگرەو حەقى
منتان نېبىت.

باھير : (رووى قىسى لە ھىوا دەكتەت) من و تۆ بە ھۆى سولالو كە ئاسنە كەوه سەرەدەكەوين، لەۋىشەوە دادەبەزىنە ناو دايىرەكە، پاسەوانەكە چاوه رىمانە، وەكو چۆن رىيەك كەوتىنە ئاوا، بەگالىتە تۆزىكە لە پاسەوانەكە ھەلددەدەين بە مەرجىيەك ئاسەوارى لىدىانە كەپىيەدىيارىيەت، وەكو چۆن لەسەرى رىيەكە و تبۇوين ئاوا توند دەبىيەستىنە وە لە دەركاڭەو بەخۆمان و تابىعەو رۇنىيۆكە بۇرى دەردەچىن و ئومىيد دەكەم بەسەلامەتىش بىگەينە (فەرەيدۇون).

(لەلایەكى كە شاردا ھەموويان دەگەنە شوئىنى مەبەست خەریكى نووسىنەوەي دروشان دەبن).

- يادى سالىرۇزى خەباتى چەدارى، ھاندرىيەكە بۇ خەباتى بەرددەۋام.

- بىرى بىرايەتى و تەبایىي نېتى گەللى كورد.

- بىرى كورد و كوردىستان.

ھىزى پىشىمەرگە ھىزى مىللەتە.

هیوا : ددبی بیر له ریگایه کی مسوگه بر بکهینه وه، چونکه تیستا پیاوه کانی رژیم
تیزکراونه ته وه وه کو سه گی هاریان لیهاتووه. له پیشدا دهبی ئاگادارکرینه وه
هەردەمە کی گوتمان ياللا ياللا.

باھیر : زورچاکه هەر ددبی واشې
(زەنگى تەلەفۇن لېدەدرېت)

هیوا : بەلی فەرمۇو، سەرچاو... نەخىر، چۆۆزۇن!!، ئەی بەداخەو، بىبەينەوە...
باشه... باش... خوداحافیز.

باھیر : ها، كاك هیوا خىرە؟ چى بووه؟

هیوا : مام عەولاي خزمم لە نەخۇشخانەدا مىردووه، ددبی جەنازە كەی بەرىنە وە
شەقلاؤه.

باھیر : زورچاکه، دووشەشمان بۆ ھاتووه، خوا لهويش خۆشبى، ھەلىكى چاکە،
جەنازە دەبەينە وە كادىرينىشمان دەگەيدىن، كاتىكى چاک مىردووه... ئەمەش ھەر
كوردايەتىيە.

هیوا : منىش دەلىم ئەمە ھەلىكى چاکە و بەزىز دەكپىت، دەك خوا لىت خۆشبى
مام عەولاي... كارەكەت ئاسان كردىن.

سکىچى نوېيم

حەسانە وە

باھیر : بەراستى چالاکىيە كەمان رژىمىي ھىنارەتە ھەزان و سەر لېشواندن،
لە كاتىكىدا كە رژىم لەھەمۇ راوبىچۈونە كاتياندا واياندەزانى كە پىشىمەرگە نەماوەو
تەنزىمىي شارىش ھەروەها.

هیوا : چاکى دەنگداوەتەوە، بەعسىيە كانى كۈور كەرتىتەوە، ئەوانەي خۇشان
وە كو گول گەشاونەتەوە، بەعسىيە كان وايان لە خەلک گەياندبوو پىشىمەرگە تەۋاو،
كاتى لەبن قۇنيان تەقىيە وە بەخۇشيان رانە گەيشتن، سوپاسى خواي دەوى، بەھەر حال
(ئاکى) ش سەلامەتە، سەرم لېيدا وە شوينە كەشى زورچاکە، خزمەتىكى چاکيان
كردووه لە بىر ناكى.

باھیر : كاكە، لە رۆژى خۆيدا كورد ھەر كورده. دەزانى شتىكىش ھەمە با پىتى
بلېي؟

هیوا : فەرمۇو

باھیر : سەردووه داواي ليمان كردووه ئەو كادىرانە كە لە ناو شارماون دەبى
بەھەر رىگەيەك و بەزووتىين كات بەرھو (شەقلاؤھ) يان بىبەين.

سکیچی دهیم

سەردان

ھیوا : باشە ئەو پارەو يارمەتىيانەش دەبىي بەزۇوتىرين كات لەگەل خۆماندا بېھىن!
(تۆزى بىردىكەتەوە) ددى، موشكىلە نىيە.

ئارام : چۈن؟!

ھیوا : كە پى تايەكانى تپۇمبىلە كە پېپى پارەو... شت دەكەين ئەۋىش
كە مايمەدە لە گىرفانى خۆمانى دادەنин! ھەندى خواردن و خۇراكىش لەگەل خۆماندا
بەناوى سەفرەوە ھەلەگرىن ھەتا لە سەيتەرە كان گومانغان لىنه كەن. (بەرپىدە كەون...
خۆشى خۆشىانە كە لە سەيتەرە دەربازبۇونە... وەختى لە رىڭاكە شۆرپەنەوە
كۆمەلە چەكدارىيەك راياندەگىن).

چەكدارى يەكم: بۆ كۆي دەچن؟

ھیوا : وەللا دەچىنە مانگىش!

چەكدارى يەكم: چ كارىكتان ھەيە لەوي؟

ھیوا : وەللا ھىچ، ھەر بۆ سەفرەو وەخت رابواردن!

چەكدارى يەكم: بىزەجمەت ھەۋىيە كانتاغان نادەنى؟

چەكدارى دووھم: يەكسەر دەلى، كاكە ئىيەمە پىشىمەرگەين، يارمەتى رىبواران
دەدەين.

چەكدارى يەكم: باشە، دەچنە لاي كامە حزب، ئىيەمە دەتانگىيەنин!

باھير : قوربان ئىيەمە بۆ سەفرە هاتۇرينى

چەكدار : وەرنەخوارەوە، دابىزىن، ئەم ھەموو شتە چىيە؟

گۆشت، سەمون، خەيار و تەماتە و...

ھیوا : كاكە سەفرە بىي خواردن دەپىت!

چەكدار : ئەدى ئەم شىستانە چىن؟

ھیوا : كاكى برا ئەمە پېرى بازارەكانى ھەولىرە، ھىناومانە ئەگەر پارە بىكەت،
بىيانفۇشىن.

چەكدار : حەزىدەكەين راستىمان پىيلىن، ئەگەر نا لە ئىستىتا زۇوتىر نىيە
بەرەو ئىستىخبارات!!

باھير : قوربان واپزانم ھىچ خەتمان نىيە، مەگەر سەفرەو شت كېرىن و فرۇشتە
قەددەغەيە؟!

چەكدار : قىسى راست بىكەن باشتە (كەسىان وەلام نادەنەوە)، (ئىدى
گومانيان لىيەكەن و چەكدارەكە) دەلىي ھۆ كۈرىنە وەرە من و تو لەگەل شوفىتەر و ئەم
كۆرپەي بە تپۇمبىل، دەرىپىن، تۇش لەگەل ئەم دوانەدا بەرەو بارەگا ياللا دەزۇوبە.

ھیوا : (خۇى بەرددەتەوە) ئاي بابه قاچم...
(باھير پادەكتە لاي و ھیوا بە ھیۋاشى پىسى دەلىي): بەخواي توش
بووين، لە رىڭادا لەگەل من خۇت فەرىدە خوارەوە).

چەكدار : (رۇوي لە شوفىرەكەيە) بە تۇرپىجى دەلىي: ئەم رىيە بىگە.

ھیوا : ئەمە بۆ كۆيىمان دەبەن؟!

چەكدار : بۆ بارەگاي ئىستىخبارات... (دىسان روو لە شوفىر دەكاو دەلىي)
لەسەرخۇ بېر- خىرا لىي مەخۇرە! (لە ناكاوا پۇوي ترۆمبىلە كە بەرەو زۇنگاوېيك
دەبات و...).

ھیوا : دەردەپەرى و زۇر بە شېرىزەيى روو لە باھير دەكت (وەرە دوام).

باھير : بۆ كۆي؟!

ھیوا : وەختى نىيە، با خۆمان بگەيەنинە نىيۇ ئەم دارستانە چەرە!

(یه کسهر قول بهستیان دهکهن و بهرهو مهقدر دهیابنهن) له ریگادا سی چوار
کولله مستیان لیدهدهن.

(له مهقدری ئیستخبارات لیدانه کی باش بۆ هەر چواریان دهکری و
پاشان کاپرايه کی ئیستخبارات دیت).

کابرای ئیستخبارات: رووی قسه له هیوا دهکاتو دەلئی، ناوت چییه؟
ناوم هیوا عه بدلولایه.

کابرای ئیستخبارات: له کوی داده نیشی؟

هیوا: هەولیر گەرەکی سەیداوه

کابرای ئیستخبارات: چ کار دهکمیت?
کاسبکارم

کابرای ئیستخبارات: بى ئەم لاو ئەولا، نەخوت شازار بده نەئیمه له کوی
بوویت؟ ویستت چى بکەیت، بۆ راتان کرد.

هیوا: وەللا هاتین چەند شتىك بکپین و له هەولیر بیفرۆشین.

کابرای ئیستخبارات: بۆ؟ له هەولیر شت نییه، حکومەت ناتانداتى؟
ھەمووشت ھەمیه راست ناكەیت، بلى بزانم بۆ راتان کرد؟

هیوا: ترساين و گوتان حەتمەن دەمانکوشن!

کابرای ئیستخبارات: بەپچەوانەو جەنابت دەتوبىست نەوان بکۈزىت! بلى بزانم
بۆ لای کامە حزب دەچووی، له كەل كى پەيوندىيان ھەمیه؟

هیوا: بروابكە بۆ لای ھيچ كەسى نەدەچووين و پەيوندىشمان به كەسەوە نییە
ھەر ناشيان ناسین؟

(دووسى راشدى باشى لیدهدهن)

کابرای ئیستخبارات: دەبىنى، بزانە چۆن فيرە قسە كردنى دەكەم (ودرن بىبەن،
حەمامىيىكى باشى بۆ بکەن؟) باھير بىتنى؟

کابرای ئیستخبارات: تۆ ناوت (باھير كەريم سوارە) يە

باھير: كارىيکى باشان نەكرد! ئىشە كەمان له خۆ گەورە كرد! ئاخىر بەو
نەشارە زايىھە بۆ كۆي بچىن؟

هیوا: دل لە دل مەدە، خواكمىيە، ئىستا بەرەو ئەو چىايە دەچىن.

باھير: كاکە هیوا، من دلىام دەگىرىيىنەوە! باشە ئەگەر دووبارە كىراينەوە! چى
بلىيەن باشە؟

هیوا: گۇتم دل لە دل مەدە، ناگىرىيىنەوە

باھير: واماڭ دانا كىراينەوە

هیوا: دەلىيەن ترساين و گوتان دەمانكوشن و ھەلاتىن!!

باھير: بىتنە با ئەو كلاشىنكۆفە لاي من بىت، بى فايدىيە ئەو رووبارە زۆر قولە
پەرينىەوە زەجمەتە!

هیوا: با بۆ لاي ئەو تاشە بەرە بچىن! رەنگە بوارىكماڭ بۆ بېھىسىن بۆ
پەرينىەوە، كلاشىنكۆفە كەت بىھىسرە مفرد.

باھير: چى بکەين؟

هیوا: يەك دووه كان دەكۈزىن، ئىنجا با ئىيمەش بىكۈزۈيەن.

باھير: من بەوە دەلىم شەپى خۆتپىن، بەمەخزەنە كلاشىنكۆفيك ھىچ ناكىيت.

هیوا: تۆ بىنە دەست برات...

باھير: ئى باوكم تۆ بۆ ئەو تەقەيەت كرد، ئەوە ئاشكارابۇين باشە؟
ھەيوا: ئاخىر...

باھير: ئاخىر و ماخرى پىناوى، ھىچمان پىناكىرى، ئەگەر گوتىيان بۆ تەقەقەتان كرد،
دەبى بلىيەن، بۆ ئىيەمان نەكىدووە، لە بىسان خەرىكى راوه كەرويىش كەرسەن.

هیوا: تۆ ھەستە، كەلتكى بپاوا كار لە كار ترازا.

چەكدارەكان: نەجولىيەوە - لە جىنى خۆتان بوجەستن، سەگبایىنە، ئەو دەتاناۋىست
ھاودەلە كانى ئىيمە بىخنکىيەن!

باھير : بهلی.

کابراي ئىستخبارات: ئىش و کارت چىيە؟ لەكۈي دادەنىشى؟

باھير : كاسېكارم، لە ھەولىر لە گەرەكى تەپراوە دادەنىشم.

کابراي ئىستخبارات: پەيدەندىت لە گەل ھىوادا چۆنە.

باھير : پىنكەوە شتى دەكپىن و دەفرۆشىنەوە.

کابراي ئىستخبارات: دەتىيىت بچىتە دەرەوە، ها؟

باھير : نەخىر، دەمانويىت شت بكپىن.

کابراي ئىستخبارات: ها، يانى ئىپه لە حکومەت رازى نىن، دىزى حکومەتن،
ها؟

باھير : نەخىر، قوريان مەبەستم شەۋىننەيە، ئىمە كاسېكارىن و شت دەكپىن و
دەفرۆشىنەوە!

کابراي ئىستخبارات: بۇ لە گەل ھىوا راتان كرد؟

باھير : لەوە ترساين بانكۈژن

کابراي ئىستخبارات: كىت لە گەل موخەربىھە كانە؟

باھير : كەسم لە گەليان نىيە.

کابراي ئىستخبارات: پىاپۇر راست بلى، بەس درۆمەكە، يارمەتىت دەددەم...
(وەرن بىبەنە لاي ھىوا)، بانگى (ناڭقۇ) دەكىرى و پاشان ھەر چواريان دەنیرىنە بارەگاي
ئىستخباراتى شارى (دھۆك).

سکىچى دەيەم

بارەگاي ئىستخبارات

بەرپۇھەرى ئىستخبارات: بەيانى باش (ابومىسون) ئەوا چار موخەربىيان
ھېنناوه كە لە سەيتەرە گرتويانن، بىرىيکى جەھەننەميم ھەيە بۆيان، دەمەوى بە
ماشىنى سەربازى بە ناوشارياندا بىگىرم بۆ ئەودى ئەم خەلکە واتىبگەن، كە ئىمە
شەورۆز لە خەمى حەسانەوە ئەواندىن. دوو چۆلەكە بە بەردىك دەكۈزىن! پاشانىش
ھەرچى دىزى و جەردەيى كە لە شاردا روویداوه ئەوا بەسەر ملىان دادەدەين و
بەتەواوى بۇ خەلکى دەسەلمىنن، كە ئىمە دەتوانىن ھەموو تاوانبارىك بىگرىن و
لەھەمانكاتدا لاي گەورەكانى خۆشمان سەرى خۆمان بەرز دەكەينەوە! پاشان بۇ لاي
جەنابتىيان رەوانە دەكەم، خۆشت وەستاي و دەزانى چۆن تىماريان دەكەم! (دوايسى
سەربازىتك بانگ دەكەت و ئەمر دەكا بە ناو بازارپىان دابىگىرن و بە سەماعەيەكى
گەورەش بۇ خەلکى بانگ راھىيلەن گوایە ئەوانە دەستەيەك لە دز و جەردەو پىساوکۈژن
كە گرتومانن.

سەربازە كە : بەلى گەورەم.

سکيچي يازدهههه

بەناوشاردا گەراندىيان

دەنگى موكەبىرە: ھاولاتىيانى بەرىز ئەو چوار تاوانبارە ئەوانەن كە دەيان دزى و پياوکۈزى و خراپەكاريان لە ناو ئەم شارەدا ئەنجام داوه، خەلکى بى تاوانىيان كوشتووه ئاسايىشى ناوشارييان شىۋاندووه. دواى ھەولدىنىكى بى وچانى دللىزىانى مىللەت توانيان دەستگىريان بىكەين بۇ ئەوهى بەسزاي رەواي خۆيان بگەن.

ھيوا : (لەبەرەخۆد) ئىيمە لەكوي و دزى و پياوکوشتن لەكوى، (پاشان دىيانبەنه و بەرىيەد بەرایەتى ئەمن).

باھير : (لە ناو دايەردى ئەمن) كورە ئىئە گەلەتك باشترە لە رەزىل كردنى نىسو شەقامەكان.

ھيوا : چى بىكەين، چارەمان چىيە، ئەو چارەنوسى زۆربەي مەرقىشى شۆرۈشكىپە، ئەگەر بپوامان ھېبى و خۆمان بە شۆرۈشكىپ بىزانىن دەبى بىر لەم جۆرە چارەنوسانەش بىكەينمەد.

ئاكو : راستەكى، وايە...

سکيچي دوازدههه

لىكتۈينەوە ئەشكەنچەدان

(لەو رۆزەوە ئەم چوارە گىرابون خورادنىكى ئەوتۇيان نەدرابوی)
لىپرسراوى ئەمن : بىسىتانە وانىيە، تىنوتانە... ئىعتراف بىكەن ھەموو شتىك ئاسانە، تىرددەخۇن، تىرددەنۇن، بەسەلامەتى دەردەچن و بەردەللا دەكىرىن! ئەگەرنا ئىعدام كردن مسوگەرە! دەش بىىن!

(كەسيان قىسەناكەن) كابراى لىپرسراوى ئەمن ئەمر دەكەت ئەوسى كەسەيان بىبەن، چونكە رەحم بەخۆيان و كەمس و كارياندا ناكەن. تو (ھيوا) ھىشتاكە مىرددەندالى و دنيات نەديوه. ئىعتراف بىكمو خۆت لەوانە مەبەستەوه.

ھيوا : ھىچم نىيە ئاخىر لەسەرچى ئىعتراف بىكەم، ئىيمە ھەزارو كاسبكارىن و بەس.

لىپرسراوى ئەمن : لەسەرخۆت قىسەبکە؟ ھەقت بەكەسى تر نەبىت!

ھيوا : ھاتووين شت و مەلک بىكەپىن و بىانفرېشىنەوه.

لىپرسراوى ئەمن : ھەمان قەوانى لىدىامووه، ئايىا دەزانى لەو رووداوانە كە لەم دوايىەدا لە ھەولىر رۇويداوه توى لىيى بەرپرسىيارى؟ ئىيىتاش ھەر بۇ تەخربىيات ھاتوون، باشىش دەزانىن كە ھاتوون پەيىوندى بە ئەوانى ئىرەوە بىكەن ھا...

هیوا : هیچ په یووندی يه کم بهوشتانه وه نییه، که له هه ولیر رورویداوه (که سیش

لیره ناناسم په یووندی چی !!)

لپرسراوی ئەمن : بەلی، چاک په یووندیت نییه !! ئېمە هەمووشتىك دەزانىن،

ئەوجا ئەگەر ئىعتراف بىكەي و راستىمان پى بلېيت کە لە كامە حزب ئىش دەكەي و

په یووندیت بە كىوه هەيە ؟ ئەوه تەبرىيە دېسى و بەرەلات دەكەين، ماشەللا

تازەگەنجى و ئەوەل عومرتەو ئايىندىيەكى درېزىت لە بەردەمەو ئېمەش يارمەتىيەكى

باشت بەپارەو پول و وە كالەت ... دەدىنىيـ ..

هیوا : بە خوداي كەس ناناسم، په یووندېش بە كەسەوه نییه هەر بۆ شت كېرىن و

فرۆشتىنەوەش هاتۇرمەتە ئىرە.

لپرسراوی ئەمن : ديازە قىسى باش لە كەل تۆ فايىدەي نییە و هەر عەكسى و

عينادى دەكەيت.

(بانگى يەكىك دەكەت و دەللى)

بىبەن باش بىكوتىنەوە باگوردانى لە سەر بىگىرپن ھەتا ئىعتراف دەكە، ئەگەر

ئىعترافى نە كەردى بىبەن، لە كەل ئەوانى تردا ئىعدامى كەن!

ئەوهى ترم بۆ بىىن؟

(باھير دېتە ژۇورەوە)

سکيچى سىزدەھەم

باھير

لىپرسراوى ئەمن: چىيە ئېرە و ولاتىكى تىرە، شت ھەرزانتە؟ تو پەيوەندىت چىيە بە (ھيوا) وە.

باھير : تەنیا پەيوەندىغان مەسىھى كاركىدىن پىكەوە، كېرىن و فرۇشتىنى شت و مەك دەكەين.

لىپرسراوى ئەمن: ئىمە دەزانىن تو بۇ ئەمەنەن تەخربىيات بىكەيت و لېرەش پەيوەندى بە جەماعەتە كەتانەوە بىكەن.

باھير : تەخربىاتى چى، بەخواجە جەماعەتە كەتىمەن، كەسىش لېرە ناناسىم.
(چەند شەپازلەيەكى لە بناگۇنى دەدەن)

لىپرسراوى ئەمن: بۇ قىسەناكەيت سەگى پىس، وادەزانى ئاگامان لە ھىچ نىيە؟
باھير : ھىچم بە خۇشك نايى...

(لىپرسراوى ئەمنە كە ھىمامايدەك دەكەت و (باھير) دەبەنە دەرەوە)
(ئاكىز و ئارام دەھىننە ژۇورەوە) بەھەمان شىيۆھ تەحقيق دەكىرىن و دەيانبەنەوە دەرەوە.

سکیجی چواردهم

مہرگ و خولیا

شوین: (گورهپانیک- چوارکه‌سی دیل و یه خسیر، توند لهدار بهستاینه و ه...)

دەنگ : پاسه وانه کان، شوینى خوتان بىگرن:

لیپرساوی ئەمن: ھیوا شیعتراف بکە، ئەم دواساتى زیانتە، ئەگەر شیعتراف نەکەی، ئىستا رەممى دەکرىتى.

هیوا : مردن باشتره لهم جوڑہ ژیانہ پر له ئازار و ئەشكەنجھے يه.

لیپرسراوی ئەمن: وەکو براذرەكانت ئىعتراف بىمە خۆت رزگاركە ...

هیوا : ئاخر ھيچم نيء؟!

دنهنگ : پاسه وانه کان ئاماده بن... دهی رەمى بىكەن...

(له گهنه‌ی کم ریزنه‌دا (هیوا) هستی به چه‌خانه‌ی برین و ئازارو بازرقه‌ی نیوشانی ده کا)

هیوا : ده بی ته مه بی مردن، ده بی ته مه بی روحه پاکه که م که خه ریکه جه سته می بی توانم جیده هیلیت و ده چیته باوهشی نه مری و به روحی شه هیدانی دیکه و شاد ده بیت! تاخ... تاخ... و لاتنه که م... روحی خوم بینی، دلیاشم تازادی و ولاته که می له دواویه، برینه کانی قول بعون، به لام نه مرد... .

سکیجی پازدھن

ناو پهندیخانه

با هیر : ئەرى دەبى ئەمچارە بۆ كويىمان بېهەن.

هیوا : من همه مهو لهشم برینه و ده زامن لیتان داده بیریم، رنه گه برم... بویه بیر لهوشتنانه هه رنا که مه و د.

ئاکو : بەرەو ھەر شوینى بى، تازە رزگار بۇونغان بۇ نىيە! خۇراڭىشىن تادواھەناسە...

ئارام : هەي ئافەرین، بە راستى تۆ لە مەردن بەھېزىتى؟

ئاکفو : خۇ ئەگەر نەجاتىشمان بىو، چاوى ئەو بىچ وېزدانانەمان لى بىزىدە بىت!!

باھير : ئەوه سى مانگە ئىعتراف دەكەم كە من هىچ نىم...

سيخور : درۆدەكەي وەك سەگ...! هيوما بۇ بىنن (جىڭەرىيەكى پېشىكەش دەكات، دەيلاۋىتىھەد...) ها، هيوا بەرەللات دەكەين بەكەفالەت... دەزانى چۈن؟ تەنیا پىمان بلى لەگەل كامە حزب دايىت؟ لىپرسراوەكەت كىتىيە... بەشەرف بەرت دەددەم.

هيوا : كەس- من حزبى نىم.

سيخور : كى پىتى گوتۇن ئەم شىعارانە بنووسن.

هيوا: كەس- من نەمنوسييە... نازانم...

سيخور : تایا دەزانى عىينادى كردىن سوودى نىيە و شەفاعة تىنان بۇ ناكات... لە كۆتايسىشدا ئىعدام دەكىتى... ھىمامىيەك دەكات و دەلى (وەرن بىبەن...)

سکىچى شازدەھەم

دايەرەي ئەمنى ھەولىز

(دواي سى رۆز بەرەو ئەمنى ھەولىزيان گردنەوە)

سيخورىك : گەورەم چوار موخرپىبه كەيان هيئاپىوه.

بەرپۇھەرى ئەمن : ھەموو رىيگايدى كىان لەگەلدا بەكارىيەن، ھەموو توانابەنە كار، دىيارە ئىعتراف ناكەن، بىيان سووتىيەن، قىريان دەرىيەن...

سيخور : ئەمر دەفرمۇسى گەورەم (ھەموو جۆرە ئەشكەنچەيدىك)

سيخور : باھير عەقلى بىنەوە كەللەت، قىسى راست بىكە... كۈرە ھىشتاتاگەنجى، ئىعتراف بىكەو بەكەفالەت بەرت دەدىن بەس ئەۋەندەمان پى بلى بۆچى چووبۇون بۇ دەھۆك لەگەل كام حزبى.

باھير : پەيدەندىم بەھىچ حزبىكەوە نىيە، چوين شت و مەك بىكەپىن و بىفرۇشىنەو...

سيخور : كىتان لەگەل موخرپىنە؟ يا لە دەرەوەي ولاتە.

باھير : ھىچ كەسمان نىيە.

سيخور : ئەگەر ئىعتراف نەكەى مردىن بەچاوى خۇزى دەبىنى...

سکیجی هەقدەھەم

قاوشی خەستەخانە

(دواى فەحسىرىنىان)

دكتۆر : دەبى لە خەستەخانە بىئىننەوە

سيخور : باخەبەر بىدەم بەدايەرە ئەمن...

بەرىيەبەر : باپەلە بىكەين بۇ چارەسەركىرىنىان...

دكتۆر : ئەوه ئىشى منه برا...

سيخور : (رووى قىسى لە سىخورى دووھە) تۆ پاسەوانى ئەم قاوشەبەو

دەرگایان لەسەر قفل دە...

دكتۆر : نىشانم مەددە، دەزانم... دەزانم... بىرىنەكەت هيچ نىيە، چارەي دەكىرى...

پىت بايىم (سەرى لە بن گوئى باهير دەنى)

(رەپەرپەن روويىداوه لە رانىيەو... جەماعەتىش دابىزىيون بۇ ناوشارەكان... ھەول

دەددەم لەم رۆژانە دەرتان بىيىنم... دەممەوى يارمەتىيان بىدەم، ھەول دەددەم يەكى لە

دەرەدش يارمەتىيان بىدات، ئىستا دەستت لە كەچ دەگەرم)

باھير : خۆت باشتى دەزانى دكتۆر...

دكتۆر : بىرم لە شتى كردۇتەوە

باھير : دەلىي دەتەوى يارمەتىيان بىدەي

دكتۆر : بەيانى دەتنىرم بۇ موختەبەر تا فەحوصاتت بۇ بىكەن.

باھير : دكتۆر حەزىدەكەم ئەو ناوه لەلاي خۆت بنووسى (خوناۋ دەرويىش عەبدۇللا)

لە خەستەخانەي جەھۇرىيە، پىيى بلى من لەلاي (باھير و ھىيوا) وە ھاتۇرم...

دكتۆر : بەسەرچاو... دەممەوى بەيانى دەرتان بىيىنم...

باھير : بەلى... بەلام تۆ خۆت بگەيەنە (خوناۋ) ئەويىش دەچىيە لاي جەماعات

بۇ ئەودى لەسەر رېمى سايلىۋ چاودۇغانان بىكەن... تۆش بە ترۆمبىيەلەكەي خۆت بەلاي

سايلىۋدا بىرۇ ئەگەر ئىيمەيان بىردىوھ بۇ دايەرەي (ئەمن)... .

دكتۆر : زۆرچاکە...

(بەمجۇرە ھەردوو كىيان رزگارىيان دەبى)

سکيچي ههڙدههم

سرههتاي راپهپين

په يام : ههڦالينه، مزگيني... مزگيني، بهيانى نورهئ راپهپيني شاره ديرينه کهئ
ئيمهيه... جه ماوهر و حزبه كان ئامادهن، هه مو شتى مشهوري بو خوراوهو پلانى بو
داندراوه.

باھير : ئيستا چيمان ماوه بيکهين؟ و بو کوي دهچين؟

په يام : سهريك له ههڦال (ثارهزو) دهدين و تا ئهويش لهلاي خويهوه ئاگاداري
ههڦالان بکاتهوهو ئاماده بن.

جواميـر : ئوكابرا ئەمنهئ که له گەل رزگاركردنى ئيـوهدا گـرمان وـاي بهـچاك دـهـزانـم
بو ئـوهـى چـيدـى نـبـيـتـهـبارـگـارـانـى بـهـسـهـرـمانـهـوـهـوـ تـازـهـشـ هـيـچـى لـهـدـهـستـ نـايـ بـابـهـرـهـلـلـاـيـ
بـكـهـينـ.

په يام : ئازادي کهـنـ، ئـەـگـەـرـ ئـيـوهـشـ رـاتـانـ لـهـسـهـرـيـ هـهـيـهـ.

باھير : ههڦالان، خـوشـحالـمـ بهـوهـى کـهـ بـهـيانـىـ لـهـ گـەـلـ رـاـپـهـپـينـ ئـەـمـ شـارـهـ دـهـيـمـهـشـ
دـهـورـمانـ دـهـبـىـ... دـهـبـىـ گـورـجـ وـ گـۈـلـ وـ وـرـيـاـيـنـ وـ ئـىـدىـ رـۆـزـىـ دـهـسـتـكـرـدـنـهـوـهـوـ
پـتـهـوـكـرـدـنـيـ رـىـزـهـكـانـىـ گـەـلـ وـ مـيـلـلـهـتـىـ سـتـهـمـيـدـيـدـيـهـ...
(راپهپين دهست پـيـدـهـكـاتـ وـ شـارـهـكـانـ رـزـگـارـ دـهـبـنـ)

سالى

١٩٩٢